

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS TARYBA**NUTARIMAS****DĖL UAB „LUKOIL BALTIJA“ IR UAB „LUKTARNA“ VEIKSMŲ ATITIKTIES
LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS ĮSTATYMO 8 STRAIPSNIO 1 DALIES
IR 9 STRAIPSNIO 2 DALIES REIKALAVIMAMS**

2013 m. balandžio 18 d. Nr. 2S-4

Vilnius

Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba (toliau – Konkurencijos taryba) 2013 m. balandžio 18 d. posėdyje išnagrinėjo klausimą dėl UAB „Lukoil Baltija“ ir UAB „Luktarna“ veiksmų atitikties Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo¹ (toliau – Konkurencijos įstatymo) 8 straipsnio 1 dalies ir 9 straipsnio 2 dalies reikalavimams.

Konkurencijos taryba n u s t a t ė:

(1) Tyrimas pradėtas Konkurencijos tarybos 2012 m. birželio 6 d. nutarimu Konkurencijos tarybos iniciatyva, atsižvelgus į Konkurencijos tarybos turimus duomenis apie 2004 – 2009 m. sudarytus sandorius ir degalinių valdytojų pasikeitimus².

(2) Tyrimas, kurio objektas buvo įvairaus pobūdžio sutarčių dėl degalinių valdymo perdavimo, sudarytų tarp UAB „Lukoil Baltija“³ ir UAB „Okseta“, tarp UAB „Lukoil Baltija“ ir UAB „Bendida“ bei tarp UAB „Luktarna“⁴ ir UAB „Baltic Petroleum“, atitikties Konkurencijos įstatymo 8 straipsnio 1 dalies ir 9 straipsnio 2 dalies reikalavimams vertinimas, buvo išskirtas į atskirą tyrimą Konkurencijos tarybos 2012 m. rugsėjo 4 d. nutarimu⁵.

(3) Tyrimas buvo pratęstas Konkurencijos tarybos 2012 m. spalio 31 d. nutarimu⁶.

(4) Tyrimo metu dėl informacijos pateikimo buvo susirašinėjama su UAB „Lukoil Baltija“, UAB „Okseta“, UAB „Bendida“, UAB „Luktarna“, UAB „Baltic Petroleum“, kitais ūkio subjektais ir viešojo administravimo subjektais. Šiame tyrime taip pat yra naudojama 2010 m. sausio 14 d. nutarimu pradėto tyrimo dėl ūkio subjektų, užsiimančių naftos produktų prekyba, ir jų asociacijų veiksmų atitikties Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio reikalavimams metu surinkta medžiaga⁷, vadovaujantis Konkurencijos įstatymo 25 straipsnio 1 dalies 13 punktu.

(5) Siekiant įvertinti, ar UAB „Lukoil Baltija“ ir UAB „Luktarna“ sudarydamos jungtinės veiklos ir kitokio pobūdžio sutartis atitinkamai su UAB „Okseta“, UAB „Bendida“ ir UAB „Baltic Petroleum“ ir įgydamos teisę valdyti degalines įgyvendino koncentracijas negavusios Konkurencijos tarybos leidimo, tyrimo metu buvo nagrinėjamos sutartys, sudarytos tarp UAB „Lukoil Baltija“ ir UAB „Okseta“, tarp UAB „Lukoil Baltija“ ir UAB „Bendida“ bei tarp UAB „Luktarna“ ir UAB „Baltic Petroleum“, šių bendrovių ir jų atitinkamų turto dalių bendrosios pajamos bei kitos reikšmingos aplinkybės.

¹ Pastebėtina, kad nutarime pateikiamos nuorodos į šiuo metu galiojančią Konkurencijos įstatymo redakciją (Žin., 1999, Nr. 30-856; 2012, Nr. 42-2041), jei nenurodoma kitaip.

² 1 tomas, 1-2 b.l.

³ Juridinio asmens kodas 110441713

⁴ Juridinio asmens kodas 178715423

⁵ 1 tomas, 3-5 b.l.

⁶ 1 tomas, 6-7 b.l.

⁷ 1 tomas, 8-10 b.l.

1. Su UAB „Lukoil Baltija“ ir UAB „Okseta“ sudaryta 2004 m. sausio 1 d. jungtinės veiklos sutartimi susijusios aplinkybės

1.1. 2004 m. sausio 1 d. UAB „Lukoil Baltija“ ir UAB „Okseta“ jungtinės veiklos sutartis

(6) Nustatyta, kad UAB „Lukoil Baltija“⁸ ir UAB „Okseta“ 2004 m. sausio 1 d. sudarė jungtinės veiklos sutartį Nr. 04-00/5 (toliau – Jungtinės veiklos sutartis)⁹. 2007 m. kovo 30 d. buvo pasirašyta nauja, iš esmės tapati pirmajai, Jungtinės veiklos sutarties redakcija, kuri įsigaliojo 2007 m. balandžio 1 d.¹⁰ (toliau – 2007 m. Jungtinės veiklos sutarties redakcija).

(7) Jungtinės veiklos sutarties sudedamąja dalimi yra šie priedai: Priedas Nr.1 – į jungtinę veiklą įneštų degalinių sąrašas; Priedas Nr. 2, kuriuo UAB „Lukoil Baltija“ prisijungė prie Jungtinės veiklos sutarties¹¹, ir Priedas Nr. 3 – patikslintas į jungtinę veiklą įneštų degalinių sąrašas.

(8) Remiantis Jungtinės veiklos sutarties 2.1. dalimi, šia sutartimi UAB „Okseta“ ir UAB „Lukoil Baltija“ „kooperuodamos savo turtą, darbą ir žinias išipareigoja užsiimti mažmeninės prekybos degalais, kitomis prekėmis ir paslaugomis organizavimu degalinių tinkle“.

(9) Vadovaujantis, Jungtinės veiklos sutarties 3.1. dalimi, UAB „Okseta“ įnašą į jungtinę veiklą sudaro teisė jungtinės veiklos tikslais naudoti UAB „Okseta“ degalinių tinklą ir jame vykdyti prekybą. Remiantis Jungtinės veiklos sutarties 1.1. dalimi, degalinių tinklas reiškia UAB „Okseta“ „nuosavybės teise ar kitokiu teisiniu pagrindu valdomas degalines, atitinkančias prekybai naftos produktais keliamiems aplinkosaugos ir kitiems reikalavimams“. Pagal Jungtinės veiklos sutarties 1.1 dalį degalinė reiškia „nekilnojamo ir kilnojamo turto kompleksą, kuris yra skirtas verstis mažmenine prekyba naftos produktais ir kitomis prekėmis“. Remiantis Jungtinės veiklos sutarties 4.2 dalimi, degalinės, teisė naudotis kuriomis yra perduodama jungtinei veiklai vykdyti, išlieka UAB „Okseta“ nuosavybe.

(10) Jungtinės veiklos sutarties 4.6 dalyje numatyta, kad tuo atveju, kai UAB „Okseta“ „pageidaus į jungtinę veiklą įnešti teisę naudotis kitomis degalinėmis, teisę naudotis kuriomis nėra suteikta pagal šią sutartį, tai bus įforminama šio sutarties priedo Nr. 1 pakeitimu“.

(11) Remiantis Jungtinės veiklos sutarties 3.2. dalimi, UAB „Lukoil Baltija“ įnašą į jungtinę veiklą sudaro darbas, profesinės žinios, įgūdžiai, dalykinė reputacija ir dalykiniai ryšiai.

(12) Jungtinės veiklos sutarties 4.5 dalyje numatyta, kad UAB „Lukoil Baltija“ išipareigoja UAB „Okseta“ degalinių tinklą, taip pat „turtą, priklausantį jungtinės veiklos dalyviams bendrosios dalinės nuosavybės teise, tvarkyti taip, kad jis būtų panaudotas kuo efektyviau ir duotų kuo daugiau pajamų jungtinės veiklos dalyviams“.

(13) Pagal Jungtinės veiklos sutarties 5.1 dalį UAB „Lukoil Baltija“, siekdama efektyvaus ir pelningo degalinių tinklo panaudojimo, turi teisę tvarkyti bendrus jungtinės veiklos dalyvių reikalus, taip pat atlikti tokius veiksmus abiejų jungtinės veiklos dalyvių vardu:

- a) parengti ir įdarbinti personalą darbui degalinėse;
- b) nustatyti darbo režimą degalinėse;
- c) atsižvelgdamas į UAB „Okseta“ rekomendacijas ir pasiūlymus, nustatyti parduodamų prekių ir teikiamų paslaugų kainas;

⁸ 2004 m. sausio 1 d. Jungtinės veiklos sutartis buvo sudaryta tarp UAB „Okseta“ ir UAB „Lukoil Baltija“ Servisas. 2005 m. kovo 31 d. prie Jungtinės veiklos sutarties prijungta UAB „Lukoil Baltija“ ir Jungtinės veiklos sutartis tapo trišalė. UAB „Lukoil Baltija“ Servisas teisės ir pareigos perėjo UAB „Lukoil Baltija“ nuo UAB „Lukoil Baltija“ Servisas išregistravimo iš juridinių asmenų registro 2005 m. spalio 5 d. Atsižvelgiant į tai, kad UAB „Lukoil Baltija“ perėmė UAB „Lukoil Baltija“ Servisas teises ir pareigas, toliau šiame nutarime kaip Jungtinės veiklos sutarties šalis nurodoma UAB „Lukoil Baltija“.

⁹ 5 tomas, 9-39 b.l.

¹⁰ Atsižvelgiant į tai, kad 2007 m. pasirašytos Jungtinės veiklos sutarties redakcijos nuostatos, nagrinėjamos šiame Nutarime, išliko nepakitusios, šiame nutarime duodamos nuorodos į 2004 m. sausio 1 d. sudarytos Jungtinės veiklos sutarties redakcijos nuostatas, jei nenurodoma kitaip.

¹¹ Nuo šio Priedo pasirašymo Jungtinės veiklos sutartis tapo trišalė.

- d) atsižvelgdamas į UAB „Okseta“ rekomendacijas ir pasiūlymus, nustatyti degalinėse parduodamų prekių ir teikiamų paslaugų pardavimo nuolaidų sistemas;
- e) savo vardu sudaryti prekių ir paslaugų pirkimo ar pardavimo sutartis su trečiaisiais asmenimis, kurių reikia jungtinės veiklos vykdymui;
- f) dalyvauti teisiniuose santykiuose, susijusiuose su degalinių eksploatavimu;
- g) tvarkyti visus bendrus jungtinės veiklos dalyvių reikalus ir jiems atstovauti santykiuose su trečiaisiais asmenimis;
- h) atlikti kitus veiksmus, būtinus efektyviam ir pelningam jungtinės veiklos vykdymui.

(14) Pagal Jungtinės veiklos sutarties 4.7 dalį UAB „Lukoil Baltija“ iš pajamų, gaunamų vykdant jungtinę veiklą, dengia išlaidas, susijusias su kuro, prekių ir paslaugų įsigijimu bei degalinių, kurias eksploatuoja Jungtinės veiklos sutartimi, eksploatacija.

(15) UAB „Okseta“, paprašyta paaiškinti Jungtinės veiklos sutartimi numatytos jungtinės veiklos tikslą¹², nurodė, kad [KOMERCINĖ PASLAPTIS]¹³.

(16) Jungtinės veiklos sutarties 6.2 dalyje numatyta, kad pelnas, gautas iš jungtinės veiklos, šalims yra dalijamas pagal šias proporcijas: 98 proc. pelno tenka UAB „Okseta“, o 2 proc. pelno tenka UAB „Lukoil Baltija“. 2005 m. pelno paskirstymo proporcijos pasikeitė: 96 proc. pelno buvo numatyta UAB „Okseta“, o 4 proc. – UAB „Lukoil Baltija“, o nuo 2011 m. jungtinės veiklos sutarties šalims tenkančio pelno proporcijos yra tokios: UAB „Lukoil Baltija“ paskirti 11,5 proc., o UAB „Okseta“ – 88,5 proc. pelno.

(17) Jungtinės veiklos sutarties 6 dalyje yra detalizuota pelno apskaičiavimo metodika ir numatyta, kad pelnas yra dalijamas kiekvieną mėnesį. Už bendro turto tvarkymą, apskaitą, pelno apskaičiavimą ir padalijimą yra atsakinga UAB „Lukoil Baltija“.

(18) Jungtinės veiklos sutarties 8.2 dalis numato galimybę kiekvienai iš šalių ją nutraukti savo iniciatyva prieš šešis mėnesius raštiškai apie tai įspėjus kitą šalį¹⁴. Remiantis Jungtinės veiklos sutarties 8.3 dalimi, tuo atveju, jeigu sutarties nutraukimo iniciatoriumi bus UAB „Okseta“, UAB „Lukoil Baltija“, turi teisę iš pajamų, gautų vykdant jungtinę veiklą, atimti papildomas išlaidas, susijusias su degalinėse ir UAB „Lukoil Baltija“ administracijoje dirbusių darbuotojų atleidimu iš darbo.

(19) Paminėtina, kad 2007 m. Jungtinės veiklos sutarties redakcija buvo papildyta 8.3 dalimi, kurioje numatyta, jog vienai kuriai nors šaliai nevykdant šios sutarties, kita šalis turi teisę vienašališkai nutraukti sutarties galiojimą, pateikusi raštišką įspėjimą prieš tris mėnesius kitai sutarties šaliai.

(20) 2007 m. Jungtinės veiklos sutarties redakcijos 8.5 dalyje buvo įtvirtinta, jog pasibaigus šiai sutarčiai UAB „Okseta“ ne vėliau kaip per 14 dienų iš degalinės savo lėšomis pašalins visą, su prekių ženklo naudojimu susijusią informaciją, pakeis degalinės apipavidalinimą taip, kad tretiesiems asmenims būtų aišku, kad degalinėje veikla yra vykdoma kitokiu nei LUKOIL prekės ženklu. Atkreiptinas dėmesys, kad Jungtinės veiklos sutartis aiškiai nenumatė UAB „Okseta“ teisės pašalinti iš jungtinės veiklos vieną ar kelias degalines nenutraukiant Jungtinės veiklos sutarties.

(21) Jungtinės veiklos sutartis yra neterminuota ir nepertraukiamai vykdoma jau 9 metus.

(22) Tyrimo metu taip pat nustatyta, jog [KOMERCINĖ PASLAPTIS]¹⁵.

(23) Pagal šią Jungtinės veiklos sutartį UAB „Lukoil Baltija“ eksploatavo UAB „Okseta“ nuosavybės teise priklausančias degalines, esančias: Šėtos g.5a, Kaune, Juozapavičiaus pr. 90, Kaune, Ateities pl. 105, Kaune, Kumpių km., Domeikavos sen., Kauno raj., Giraitės km., Užliedžių sen., Kauno raj., Vytauto g. 20a, Zapyškyje, Vytauto g. 163, Kretingoje, Liepkalnio g.128a, Vilniuje, Nemuno g. 139, Klaipėdoje, Vejukų km., Viduklės sen., Raseinių raj., Veiverių g. 117, Kaune, Pramonės pr. 44, Kaune ir Kauno g. 26, Vievyje.

¹² 9 tomas, 1 b.l.

¹³ 9 tomas, 4 b.l.

¹⁴ 5 tomas, 14 b.l.

¹⁵ 9 tomas, 5 b.l.

1.2. Dėl degalinių eksploatavimo

(24) Mažmeninė prekyba naftos produktais Lietuvos Respublikoje yra licencijuojama. Lietuvos Respublikos energetikos įstatymas¹⁶ (toliau – Energetikos įstatymas) draudžia vykdyti energetikos veiklą (ekonominę veiklą, kuri apima energijos išteklių, įskaitant naftą ir naftos produktus, žvalgymą, gavybą, perdirbimą, gamybą, laikymą ir kt.) be licencijos, leidimo ar atestato, jeigu jie yra nustatyti. Toks draudimas galiojo ir Jungtinės veiklos sutarties sudarymo metu¹⁷.

(25) Licencijų verstis mažmenine prekyba degalais išdavimo tvarka buvo reglamentuojama Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. sausio 28 d. nutarimu Nr. 113 „Dėl nefasuotų naftos produktų prekybos licencijavimo“¹⁸. Šio nutarimo 14 punkte buvo numatyta, kad ūkio subjektas, kuriam išduota licencija verstis mažmenine prekyba degalais, laikomas licencijos turėtoju, o išduota licencija patvirtina šio konkretaus subjekto teisę verstis mažmenine prekyba naftos produktais Lietuvos Respublikoje. Be to, ūkio subjektas siekdamas verstis degalų prekyba degalinių tinkle privalo kiekvienai degalinei atskirai gauti licenciją, suteikiančią teisę verstis mažmenine prekyba naftos produktais¹⁹.

(26) Atsižvelgiant į tai, kad mažmeninė prekyba degalais yra licencijuojama ūkinė komercinė veikla, nustatyta tvarka išduota licencija leidžia identifikuoti ūkio subjektą, kuris degalinėje gali vykdyti arba vykdo mažmeninę prekybą degalais.

1.2.1. Degalinių eksploatavimas iki jų įnešimo į jungtinę veiklą

(27) Tyrimo metu nustatyta, kad degalines, įneštas²⁰ į jungtinę veiklą 2004 m. sausio 1 d., eksploatavo UAB „Lukoil Baltija“ nuomos sutarčių pagrindu, o degalinė, esanti Kauno g. 26, Vievyje, prieš įnešant į jungtinę veiklą, buvo naujai pastatyta.

(28) Nustatyta, kad degalines, esančias Statybininkų g. 3a, Kaune, Kauno g. 47, Vievyje, Elektrinės g. 6, Elektrėnuose ir Masiulio g. 18 d, Kaune, pagal 2007 m. spalio 22 d. pirkimo – pardavimo sutartį nuosavybės teise įgijo UAB „Lukoil Baltija“²¹.

(29) Nustatyta, kad degalinėje, esančioje Pramonės pr. 44, Kaune, nuo 2001 m. birželio 16 d. iki 2008 m. sausio 11 d.²², o degalinėje, esančioje Veiverių g. 117, Kaune, nuo 2004 m. balandžio 30 d. iki 2008 m. sausio 18 d.²³, licenciją verstis mažmenine prekyba degalais turėjo UAB „Global Petroleum“, kuri buvo ir šių degalinių savininkė²⁴.

¹⁶ Energetikos įstatymo (2011, Nr. 160-7576) 2 straipsnio 11 dalis ir 20 straipsnio 3 dalis.

¹⁷ Energetikos įstatymas (Žin., 2002, Nr. 56-2224).

¹⁸ Žin., 2004, Nr. 34-1106

¹⁹ Nuo 2012 m. vasario 5 d. įsigaliojo Leidimų verstis prekybos naftos produktais veikla išdavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. vasario 2 d. įsakymu Nr. 1-19 (Žin., 2012, Nr. 16-711) (toliau - Leidimų išdavimo taisyklės). Atsižvelgiant į tai, kad degalinėms, kurios nagrinėjamos šiame nutarime, licencijos išduotos galiojant Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. sausio 28 d. nutarime Nr. 113 nustatyta tvarkai ir į tai, kad pagal Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. vasario 2 d. įsakymo Nr. 1-19 2.2. punktą iki šio įsakymo įsigaliojimo asmenims išduoti leidimai verstis didmenine ir mažmenine prekyba suskystintomis naftos dujomis, licencijos verstis didmenine ir mažmenine prekyba nefasuotais naftos produktais galioja neterminuotai, Jungtinės veiklos sutartyje bei šiame nutarime naudojama sąvoka *licencija*, pagal šiuo metu galiojančius teisės aktus reiškia *leidimą*.

²⁰ Degalinės, esančios: Statybininkų g. 3a, Kaune, Šėtos g.5a, Kaune, Juozapavičiaus pr. 90, Kaune, Masiulio g. 18 d, Kaune, Ateities pl. 105, Kaune, Kumpių km., Domeikavos sen., Kauno raj., Giraitės km., Užliedžių sen., Kauno raj., Vytauto g. 20a, Zapyškyje, Kauno g. 47, Vievyje, Elektrinės g. 6, Elektrėnuose, Vytauto g. 163, Kretingoje ir Liepkalnio g. 128a, Vilniuje

²¹ 5 tomas, 30 b.l.

²² 11 tomas, 28 b.l.

²³ 12 tomas, 28 b.l.

²⁴ Pastebėtina, kad po 2007 m. spalio 19 d. pirkimo – pardavimo sutarties šias degalines 3 mėn. eksploatavo UAB „Global Petroleum“ nuomos sutarties pagrindu.

(30) UAB „Okseta“ 2007 m. spalio 19 d. pirkimo - pardavimo sutartimi, įsigijo abi minėtas degalines iš UAB „Global Petroleum“²⁵. Remiantis 2007 m. lapkričio 1 d. UAB „Okseta“ ir UAB „Lukoil Baltija“ susitarimu²⁶, UAB „Okseta“ šias dvi degalines įnešė į jungtinę veiklą. Degalinė, esanti, Pramonės pr. 44, Kaune, buvo įnešta į jungtinę veiklą 2008 m. sausio 7 d., o degalinė, esanti, Veiverių g. 117, Kaune – 2008 m. sausio 14 d.²⁷, šalims pasirašius degalinių priėmimo – perdavimo aktus. UAB „Lukoil Baltija“ degalinėje, esančioje Pramonės pr. 44, Kaune, licenciją verstis mažmenine prekyba degalais įgijo 2008 m. sausio 11 d., o degalinėje, esančioje Veiverių g. 117, Kaune – 2008 m. sausio 18 d.

(31) 2008 m. gruodžio 3 d. UAB „Okseta“ į jungtinę veiklą įnešė degalinę, esančią adresu Vejukų km., Viduklės sen., Raseinių raj. Šioje degalinėje licenciją turėjo UAB „Vejukų degalinė“²⁸.

(32) 2009 m. birželio 19 d. UAB „Okseta“ į jungtinę veiklą įnešė degalinę, esančią Nemuno g. 139, Klaipėdoje, kurioje licenciją verstis mažmenine prekyba degalais nuo 2007 m. gegužės 10 d. iki 2009 m. rugsėjo 3 d.²⁹ turėjo šios degalinės savininkė UAB „Kimula“. UAB „Okseta“ šią degalinę iš UAB „Kimula“ įsigijo 2009 m. gegužės 8 d. pirkimo – pardavimo sutartimi. Degalinės priėmimo – perdavimo aktas buvo pasirašytas 2009 m. birželio 30 d. ir licenciją verstis mažmenine prekyba degalais šioje degalinėje UAB „Lukoil Baltija“ įgijo 2009 m. liepos 15 d.

1.2.2. Degalinių eksploatavimas po jų įnešimo į jungtinę veiklą

(33) Pagal Jungtinės veiklos sutarties 4.6 dalį UAB „Lukoil Baltija“ įgijo teisę priimti sprendimus, kaip išdėstyta Nutarimo (13) pastraipoje, 2004 m. sausio 1 d. įneštų degalinių, nurodytų Nutarimo (27) pastraipoje, atžvilgiu nuo Jungtinės veiklos sutarties pasirašymo dienos, tuo tarpu teisę priimti sprendimus, degalinės, esančios adresu Kauno g. 26, Vievyje, atžvilgiu įgijo nuo licencijos gavimo momento³⁰.

(34) Pagal 2007 m. Jungtinės veiklos sutarties redakciją³¹ UAB „Lukoil Baltija“ teisę naudotis po 2007 m. kovo 30 d. į jungtinę veiklą įneštomis degalinėmis įgijo nuo atitinkamos degalinės turto priėmimo - perdavimo akto pasirašymo dienos. Su šio priėmimo – perdavimo akto pasirašymo data taip pat siejamas ir UAB „Lukoil Baltija“ atsakomybės už perduoto turto išsaugojimą ir naudojimą Jungtinės veiklos sutartyje numatytais tikslais pradžios momentas.

(35) Taigi, atitinkamai nuo Jungtinės veiklos sutarties sudarymo, licencijos gavimo ar priėmimo – perdavimo aktų pasirašymo dienos UAB „Lukoil Baltija“ įgijo teisę priimti Jungtinės veiklos sutarties 5.1. punkte išvardintus sprendimus degalinių, įneštų į jungtinę veiklą, atžvilgiu, kaip nurodyta Nutarimo 1.2.1. dalyje.

(36) Nustatyta, kad degalinėse, įnešose į jungtinę veiklą, darbuotojus parenka ir įdarbina, be kita ko, sprendimus dėl darbo režimo priima UAB „Lukoil Baltija“. Be to, *„šiose degalinėse UAB „Lukoil Baltija“ iniciatyva yra vykdomas naftos produktų tiekimas į degalines priklausomai nuo naftos produktų poreikio degalinėse. Naftos produktų tiekimą savarankiškai organizuoja UAB „Lukoil Baltija“³².*

(37) Vertinant Jungtinės veiklos sutarties 5.1. (c) ir 5.1. (d) punktus, nustatyta, kad UAB „Okseta“ rekomendacijų ir pasiūlymų dėl parduodamų prekių kainų bei dėl nuolaidų sistemų UAB „Lukoil Baltija“ neteikia³³. Be to, paminėtina, kad Jungtinės veiklos sutartis nenumato

²⁵ 9 tomas, 46 b.l.

²⁶ 5 tomas, 30 b.l.

²⁷ 10 tomas, 57 b.l.

²⁸ 5 tomas, 33 b.l., 12 tomas 45 b.l.

²⁹ 11 tomas, 49 b.l.

³⁰ 5 tomas, 18 b.l.

³¹ 5 tomas, 30 b.l.

³² 5 tomas, 75 b.l.

³³ 5 tomas, 75 b.l., 9 tomas, 5 b.l.

sankcijų UAB „Lukoil Baltija“ už nesivadovavimą šiomis galimomis UAB „Okseta“ rekomendacijomis.

(38) UAB „Lukoil Baltija“ eksploatuodama degalines, veiklą jose vykdė, naudodama LUKOIL prekės ženklą³⁴. Teisę verslo praktikoje naudotis LUKOIL išskirtinių teisių kompleksu³⁵ (įskaitant teisę naudotis LUKOIL prekės ženklu) UAB „Lukoil Baltija“ į jungtinę veiklą įnešė 2010 m. birželio 6 d. Be to, UAB „Lukoil Baltija“ 2011 m. kovo 17 d. į jungtinę veiklą įnešė ir išorinius mokėjimo terminalus (įskaitant degalinės valdymo, apskaitos ir atsiskaitymo sistemą, naudojimosi teises į *Petronics* ir *Oracle* programinę įrangą). UAB „Lukoil Baltija“ išipareigojo šiuos išorinius mokėjimo terminalus (OPT) Jungtinės veiklos sutarties pagrindu valdomose degalinėse diegti savo pastangomis ir lėšomis. UAB „Okseta“, paprašyta nurodyti, nuo kada degalinės savo veiklą vykdė su LUKOIL prekės ženklu, pažymėjo, kad degalinėse LUKOIL prekės ženklas yra naudojamas nuo pat turto priėmimo – perdavimo aktų, kurių pagrindu degalinės buvo perduotos UAB „Lukoil Baltija“ eksploatacijai, pasirašymo³⁶.

(39) Tyrimo metu nustatyta, kad degalinių, pagal Jungtinės veiklos sutartį įneštų į jungtinę veiklą, valdymas nesiskiria nuo degalinių, priklausančių UAB „Lukoil Baltija“ nuosavybės teise, valdymo³⁷.

1.3. Degalinių, įneštų į jungtinę veiklą ir UAB „Lukoil Baltija“ bendrosios pajamos

(40) Remiantis Jungtinės veiklos sutartimi, UAB „Okseta“ nuosavybės teise priklausiusios 1 ir 2 lentelėse nurodytos degalinės buvo perduotos eksploatuoti UAB „Lukoil Baltija“.

(41) Atsižvelgiant į tai, kad Nutarimo (27) pastraipoje paminėtas degalines iki jų įnešimo į jungtinę veiklą eksploatavo UAB „Lukoil Baltija“ nuomos sutarčių pagrindu, 1 lentelėje yra pateikiamos degalinių bendrosios pajamos paskutiniaisiais metais (atitinkamai 1998-2003 m.) prieš pirmąjį kiekvienos iš šių degalinių perdavimą UAB „Lukoil Baltija“ eksploatacijai nepriklausomai nuo teisinio šių degalinių perdavimo pagrindo.

1 lentelė: Degalinių, 2004 m. sausio 1 d. įneštų į jungtinę veiklą, bendrosios pajamos paskutiniaisiais metais prieš šių degalinių perdavimą UAB „Lukoil Baltija“ eksploatacijai³⁸

	Degalinė	Degalinės bendrosios pajamos paskutiniaisiais metais prieš degalinės perdavimą UAB „Lukoil Baltija“ eksploatacijai, litai
1.	Statybininkų g. 3a, Kaunas	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]
2.	Šėtos g.5a, Kaunas	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]
3.	Juozapavičiaus pr. 90, Kaunas	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]
4.	Masiulio g. 18 d, Kaunas	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]
5.	Ateities pl. 105, Kaunas	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]
6.	Kumpių km., Domeikavos sen., Kauno raj.	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]
7.	Giraitės km., Užliedžių sen., Kauno raj.	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]
8.	Vytauto g. 20a, Zapyškis	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]
9.	Kauno g. 47, Vievis	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]
10.	Elektrinės g. 6, Elektrėnai	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]
11.	Vytauto g. 163, Kretinga	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]
12.	Liepkalnio g. 128a, Vilnius	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]

³⁴ „Prekinis ženklas“, remiantis Jungtinės veiklos sutartimi, reškia LUKOIL prekinį ženklą, naudojamą franšizės sutarties, registruotos Lietuvos Respublikos Valstybiniame Patentų biure, pagrindu (5 tomas, 24 b.l.).

³⁵ 2010 m. birželio 6 d. UAB „Lukoil Baltija“ papildomai į jungtinę veiklą įnešė teisę naudoti verslo veikloje naftos kompanijos LUKOIL išskirtinių teisių kompleksu (įskaitant, bet neapsiribojant prekiniais ženklais, firminiu stiliumi, know-how) (5 tomas, 36 b.l.).

³⁶ 10 tomas, 72 b.l.

³⁷ 5 tomas, 75 b.l.

³⁸ 10 tomas, 3,77 b.l., 11 tomas, 41 b.l.

(42) Prieš nuomos sutarčių sudarymą degalinėse, esančiose: Statybininkų g. 3a, Kaune, Šėtos g.5 a, Kaune, Kauno g. 47, Vievyje, Elektrinės g. 6, Elektrėnuose ir Vytauto g. 163, Kretingoje, veiklą vykdė UAB „Okseta“ arba kitas ūkio subjektas³⁹. Likusios degalinės buvo naujai pastatytos arba ruošiamos eksploatacijai⁴⁰.

(43) 2005 – 2009 m. UAB „Okseta“ papildomai į jungtinę veiklą įnešė degalines nurodytas 2 lentelėje⁴¹. Tyrimo metu nustatyta, kad šiose degalinėse (išskyrus degalinę, esančią Kauno g. 26, Vievyje⁴²), prieš jų perdavimą UAB „Lukoil Baltija“ eksploatacijai Jungtinės veiklos sutartimi, mažmeninę prekybą degalais vykdė kiti ūkio subjektai⁴³. 2 lentelėje yra pateikiamos degalinių bendrosios pajamos paskutiniais metais prieš degalinių įnešimą į jungtinę veiklą, t.y. prieš degalinių perdavimą UAB „Lukoil Baltija“ eksploatacijai Jungtinės veiklos sutartimi.

2 lentelė: Degalinių, 2005 – 2009 m., įneštų į jungtinę veiklą, bendrosios pajamos paskutiniais metais prieš degalinių įnešimą į jungtinę veiklą⁴⁴

	Degalinė	Degalinės įnešimo į jungtinę veiklą metai	Degalinės bendrosios pajamos paskutiniais metais prieš degalinių įnešimą į jungtinę veiklą, litai
1.	Kauno g. 26, Vievis	2005 m.	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]
2.	Pramonės pr. 44, Kaunas	2008 m.	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]
3.	Veiverių g. 117, Kaunas	2008 m.	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]
4.	Vejukų km., Viduklės sen., Raseinių raj.	2008 m.	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]
5.	Nemuno g. 139, Klaipėda	2009 m.	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]

(44) Tyrimo metu nustatyta, kad UAB „Lukoil Baltija“ bendrosios pajamos 2007 m. ir 2008 m. buvo daugiau kaip penki milijonai litų⁴⁵.

(45) Taip pat nustatyta, kad 2007 m. ir 2008 m. degalinių, įneštų į jungtinę veiklą ir UAB „Lukoil Baltija“ suminės bendrosios pajamos buvo daugiau kaip penkiasdešimt milijonų litų.

1.4. Dėl leidimų vykdyti koncentraciją

(46) Tyrimo metu nenustatyta, jog UAB „Lukoil Baltija“ būtų pateikusi Konkurencijos tarybai pranešimus apie ketinamas vykdyti koncentracijas įsigyjant teisę eksploatuoti Nutarimo 1.3 dalyje nurodytas degalines.

2. 2004 m. sausio 1 d. UAB „Lukoil Baltija“ ir UAB „Bendida“ jungtinės veiklos sutartis

(47) Tyrimo metu nustatyta, kad iš esmės tokio paties turinio neterminuotą jungtinės veiklos sutartį, kurios pagrindu UAB „Lukoil Baltija“ yra perduotas UAB „Bendida“ priklausančių degalinių eksploatavimas, UAB „Lukoil Baltija“ sudarė ir su UAB „Bendida“⁴⁶. Šia 2004 m. sausio 1 d. jungtinės veiklos sutartimi UAB „Bendida“ į jungtinę veiklą įnešė šešias jai nuosavybės teise

³⁹ 10 tomas 3, 77 b.l., 11 tomas, 41 b.l.

⁴⁰ 9 tomas, 41, 46, 52 b.l.

⁴¹ 5 tomas, 18, 30, 31, 33 b.l.

⁴² Šioje degalinėje iki jos perdavimo UAB „Lukoil Baltija“ eksploatacijai Jungtinės veiklos sutartimi mažmeninė prekyba degalais nebuvo vykdoma. Ji buvo naujai pastatyta ir įnešta į jungtinę veiklą. 10 tomas, 77 b.l.

⁴³ Degalines prieš jų perdavimą UAB „Lukoil Baltija“ eksploatacijai Jungtinės veiklos sutartimi, eksploatavo jų savininkai – degalines, esančias Pramonės pr. 44, Kaune ir Veiverių g. 117, Kaune – UAB „Global Petroleum“, degalinę, esančią Vejukų km., Viduklės sen., Raseinių raj. – UAB „Vėjukų degalinė“ ir degalinę, esančią Nemuno g. 139, Klaipėdoje – UAB „Kimula“. 9 tomas, 46 b.l., 11 tomas, 28, 45, 49 b.l.

⁴⁴ 10 tomas, 77 b.l., 11 tomas, 36 b.l., 13 tomas, 29 b.l.

⁴⁵ 5 tomas, 54 b.l.

⁴⁶ 4 tomas, 4 - 29 b.l.

priklausančias degalines⁴⁷. Degalines, prieš jų įnešimą į jungtinę veiklą, nuomos sutarčių, sudarytų 1997 – 2001 m., pagrindu eksploatavo UAB „Lukoil Baltija“⁴⁸.

2.1. UAB „Bendida“ priklausančių degalinių bendrosios pajamos

(48) Nustatyta, kad prieš degalinių nuomos sutarčių tarp UAB „Lukoil Baltija“ ir UAB „Bendida“ sudarymą degalinės buvo naujai pastatytos, mažmeninė prekyba degalais jose nebuvo vykdoma ir pajamų negauta⁴⁹.

3. 2005 m. vasario 1 d. UAB „Luktarna“ ir UAB „Baltic Petroleum“ jungtinės veiklos sutartis

(49) UAB „Luktarna“ su UAB „Baltic Petroleum“ 2005 m. vasario 1 d. sudarė neterminuotą jungtinės veiklos sutartį dėl UAB „Baltic Petroleum“ priklausančių degalinių eksploatavimo perdavimo UAB „Luktarna“⁵⁰.

(50) [KOMERCINĖ PASLAPTIS].

3.1. UAB „Baltic Petroleum“ priklausančių degalinių bendrosios pajamos

(51) Atsižvelgiant į tai, kad degalinėse, prieš jų perdavimą UAB „Luktarna“ eksploatacijai jungtinės veiklos sutartimi, mažmeninę prekybą degalais subnuomos 2003 m. birželio 3 d. sutarties pagrindu vykdė UAB „Luktarna“, vertintinos degalinių ir UAB „Luktarna“ bendrosios pajamos paskutiniaisiais metais prieš subnuomos sutarties sudarymą, t.y. 2002 m.⁵¹

(52) Tyrimo metu nenustatyta, jog degalinių bendrosios pajamos 2002 m. viršijo Konkurencijos įstatyme nustatytą penkių milijonų litų ribą⁵².

4. Tyrimo išvados ir dėl jų pateikta UAB „Lukoil Baltija“ nuomonė bei paaiškinimai

(53) Tyrimas buvo baigtas ir tyrimo metu nustatytos aplinkybės bei padarytos išvados buvo išdėstytos Konkurencijos tarybos Draudžiamų susitarimų skyriaus 2013 m. sausio 28 d. pranešime apie atliktą tyrimą Nr. 5S-1⁵³ (toliau – Pranešimas). Pranešime padaryta išvada, jog Jungtinės veiklos sutarties pagrindu pasikeitus dalies degalinių, Jungtinės veiklos sutarties pagrindu perduotų eksploatuoti UAB „Lukoil Baltija“ (degalinių, esančių Pramonės pr. 44, Kaune, Veiverių g. 117, Kaune ir Nemuno g. 139, Klaipėdoje), valdytojui, pasikeitė ir šių degalinių kontrolė, todėl buvo įgyvendintos koncentracijos Konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 4 dalies 2 punkto prasme. Nepranešus apie šių degalinių kontrolės pasikeitimą, UAB „Lukoil Baltija“ pažeidė Konkurencijos įstatymo 8 straipsnio 1 dalies ir 9 straipsnio 2 dalies reikalavimus, įpareigojančius apie numatomą vykdyti koncentraciją pranešti Konkurencijos tarybai, kai koncentracijoje dalyvaujančių ūkio subjektų bendrosios pajamos viršija Konkurencijos įstatyme numatytas bendrąsias pajamų ribas, ir gauti leidimą iki tokios koncentracijos įgyvendinimo.

(54) Tyrimą, dalyje dėl UAB „Lukoil Baltija“ veiksmų, 2004 m. sausio 1 d. su UAB „Bendida“ sudarius jungtinės veiklos sutartį ir dėl UAB „Luktarna“ veiksmų, 2005 m. vasario 1 d. su UAB „Baltic Petroleum“ sudarius jungtinės veiklos sutartį, atitikties Konkurencijos įstatymo 8 straipsnio 1 dalies ir 9 straipsnio 2 dalies reikalavimams, siūlyta nutraukti, kadangi nėra tenkinamos visos Konkurencijos įstatyme numatytos sąlygos, kada būtina pranešti apie koncentraciją.

⁴⁷ 4 tomas, 10 b.l.

⁴⁸ 4 tomas, 32 b.l., 5 tomas, 63 b.l.

⁴⁹ 5 tomas, 63 b.l.

⁵⁰ 7 tomas, 5-17 b.l.

⁵¹ 7 tomas, 24 b.l.

⁵² 11 tomas, 7,17 b.l., 3 tomas, 18 b.l.

⁵³ 1 tomas, 11-44 b.l.

(55) Vadovaujantis Konkurencijos įstatymo 29 straipsnio 1 dalimi, UAB „Lukoil Baltija“ ir UAB „Luktarna“ buvo supažindintos su tyrimo išvadomis ir su bylos medžiaga, taip pat informuotos apie galimybę pateikti nuomonę dėl tyrimo išvadų.

(56) UAB „Lukoil Baltija“ 2013 m. vasario 22 d. raštu pateikė paaiškinimus⁵⁴ dėl tyrimo išvadų, su kuriomis nesutiko ir pirmiausia nurodė, jog teisės naudoti UAB „Okseta“ priklausančias degalines įgijimas negali būti kvalifikuojamas kaip koncentracija, nes degalinė nelaikytina savarankiška ūkio subjekto dalimi.

(57) Pasak UAB „Lukoil Baltija“, turto sandoriai gali tenkinti koncentracijos požymius tik tada, kai turtas perduodamas ne pavienis, o kartu su patalpose vykdyta veikla susijusiu turtu, darbuotojais, sutartimis ir pan., nes tik tokio komplekso kontrolės įgijimas gali nulemti ilgalaikius pokyčius rinkos struktūroje. UAB „Lukoil Baltija“ teigimu, atsižvelgiant į tai, kad UAB „Okseta“ degalinės buvo įneštos į jungtinę veiklą be personalo, sutarčių, integruotų verslo procesų, prekės ženklo, pavadinimo, programinės įrangos ir išorinių mokėjimo terminalų, teisės naudotis šiomis degalinėmis įgijimas negali būti laikomas koncentracija.

(58) UAB „Lukoil Baltija“ atkreipė dėmesį į tai, kad jei turtas perduodamas naudoti tik kaip nekilnojamojo turto objektas be jokio kito apyvartą jame generuojančio turto, nekilnojamojo turto objekte tiesiogiai generuojama apyvarta (t.y. apyvarta, gaunama iš veiklos, vykdomos tokiam objekte) negali būti tapatinama su tokiam turtui tenkančia apyvarta. Atsižvelgiant į šias aplinkybes, vertinant degalinių bendrąsias pajamas tyrėjai negalėjo skaičiuoti iki degalinių įnešimo į jungtinę veiklą jose ūkinę veiklą vykdžiusių ūkio subjektų metinių pajamų.

(59) UAB „Lukoil Baltija“ taip pat nurodė, kad dviejų atskirų UAB „Okseta“ degalinių perdavimą eksploatuoti UAB „Lukoil Baltija“ Konkurencijos tarybos tyrimą atlikę pareigūnai nepagrįstai laikė viena koncentracija, kadangi UAB „Okseta“ degalinės, esančios Pramonės pr. 44, Kaune, ir degalinės, esančios Veiverių g. 117, Kaune, perdavimas UAB „Lukoil Baltija“ eksploatuoti nebuvo vienijančio pobūdžio.

(60) UAB „Lukoil Baltija“, taip pat atkreipė dėmesį į Pranešime nurodytas degalines, esančios Nemuno g. 139, Klaipėdoje, bendrąsias pajamas, ir pažymėjo⁵⁵, jog šios degalinės savininkas iki įnešimo į jungtinę veiklą – UAB „Kimula“ – mažmeninę prekybą degalais vykdė kartu su šalia esančia krovinių automobilių plovykla ir būtent taikytas pardavimo metodus stambiems klientams turėjo įtakos degalinių bendrosioms pajamoms (2008 m. UAB „Kimula“ siūlė stambiems klientams be degalinių papildomą paslaugą – sunkiasvorio transporto priemonių plovimą). UAB „Lukoil Baltija“ nuomone, šiai degalinei priskirtina tik tokia bendrųjų pajamų suma, kokia būtų buvusi sugeneruota degalinę eksploatuojant be krovinių automobilių plovyklos.

(61) UAB „Lukoil Baltija“ teigimu, bendrovė neturėjo jokio aiškaus ketinimo ar tikslo pažeisti konkurenciją reglamentuojančius teisės aktus, todėl tai turėtų būti laikoma atsakomybę lengvinančia aplinkybe. Bendrovė mano, kad, kadangi teisė naudoti UAB „Okseta“ priklausančias degalines įgyta be jokių kitų papildomų teisių, leidimas koncentracijai nebuvo reikalingas. UAB „Lukoil Baltija“ nuomone, nagrinėjamu atveju įtariamas pažeidimas neturėtų būti laikomas sunkiu, kadangi nesukėlė nepataisomos ar ilgalaikės žalos konkurencijai. Taip pat pažymėjo, jog lengvinančia aplinkybe turėtų būti pripažįstamas geranoriškas bendradarbiavimas su Konkurencijos taryba tyrimo metu.

(62) UAB „Luktarna“ nuomonės dėl tyrimo išvadų nepateikė.

(63) Konkurencijos tarybos 2013 m. kovo 28 d. posėdyje (Konkurencijos tarybos 2013 m. balandžio 3 d. protokolas Nr. 4S-6)⁵⁶ UAB „Lukoil Baltija“ įgalioti atstovai nesutiko su Pranešimo

⁵⁴ 13 tomas, 6-27, 36-37 b.l.

⁵⁵ Pažymėtina, kad 2013 m. vasario 22 d. nuomonėje UAB „Lukoil Baltija“ atkreipė dėmesį, jog Pranešime buvo nurodytos šios degalinės ir greta esančios plovyklos bendrosios pajamos kartu. Atsižvelgiant į tai, jog plovykla buvo atskirai nuo degalinių, buvo kreiptasi į Valstybinę mokesčių inspekciją prašant patikslinti pajamas, gautas iš tik degaliniame vykdomos veiklos. Atkreiptinas dėmesys, kad pagal VMI duomenis degalinių bendrosios pajamos buvo didesnės nei penki milijonai litų. Su čia aplinkybe UAB „Lukoil Baltija“ buvo suteikta galimybė susipažinti bei pateikti dėl to nuomonę. 13 tomas, 30-32 b.l.

⁵⁶ 15 tomas, 3-15 b.l.

išvadomis ir palaikė UAB „Lukoil Baltija“ poziciją raštu pateiktoje nuomonėje. Posėdžio metu UAB „Lukoil Baltija“ įgalioti atstovai papildomai nurodė, kad jungtinės veiklos sutartis yra 99 procentais nuomos sutartis, ir kuri savo turiniu įtvirtina nuomos santykius, skirtumas yra tik nuomos mokesčio mokėjimo ir apskaičiavimo sąlygos. Pažymėjo, kad degalinės, esančios Nemuno g. 139, Klaipėdoje, kontrolės įgijimas nesukėlė ilgalaikių rinkos struktūros pokyčių, atsižvelgiant į tai, jog tik ilgi laikotarpiai gali lemti rinkos struktūrinius pokyčius, o šiuo atveju UAB „Lukoil Baltija“ degalinę eksploatavo jau iki 2007 m., o 2007 m. – 2009 m. laikotarpiu degalinę eksploatavo UAB „Kimula“. Taip pat pastebėjo, kad degalinės, esančios Pramonės pr. 44, Kaune, ir Veiverių g. 117, Kaune, yra skirtingose Kauno miesto vietose ir šių degalinių įnešimas į jungtinę veiklą turėtų būti laikomas atskiriomis koncentracijomis tuo atveju, jei Konkurencijos taryba nuspręstų, kad Jungtinės veiklos sutarties pagrindu UAB „Lukoil Baltija“ įgytos teisės priimti sprendimus degalinių atžvilgiu laikytina kontrolės įgijimu Konkurencijos įstatymo prasme.

Konkurencijos taryba k o n s t a t u o j a:

(64) Nutarimo 1 – 3 dalyse nurodytų jungtinės veiklos sutarčių sudarymo metu, taip pat Nutarimo (29) - (32) pastraipose nurodytų degalinių įnešimo į jungtinę veiklą metu galiojusios Konkurencijos įstatymo redakcijos⁵⁷ 10 straipsnio 1 dalyje buvo nurodyta, kad apie numatomą vykdyti koncentraciją privaloma pranešti Konkurencijos tarybai ir gauti leidimą, jeigu koncentracijoje dalyvaujančių ūkio subjektų suminės bendrosios pajamos paskutiniais prieš koncentraciją ūkiniais metais yra didesnės negu trisdešimt milijonų litų ir jeigu kiekvieno mažiausiai iš dviejų koncentracijoje dalyvaujančių ūkio subjektų bendrosios pajamos paskutiniais prieš koncentraciją ūkiniais metais yra didesnės negu penki milijonai litų.

(65) Šiuo metu galiojančios Konkurencijos įstatymo redakcijos 8 straipsnio 1 dalyje nustatyta pareiga ūkio subjektams apie numatomą įvykdyti koncentraciją pranešti Konkurencijos tarybai ir gauti leidimą, kai koncentracijoje dalyvaujančių ūkio subjektų suminės bendrosios pajamos paskutiniais prieš koncentraciją ūkiniais metais yra didesnės negu penkiasdešimt milijonų litų ir jeigu kiekvieno mažiausiai iš dviejų koncentracijoje dalyvaujančių ūkio subjektų bendrosios pajamos paskutiniais prieš koncentraciją ūkiniais metais yra didesnės negu penki milijonai litų.

(66) Taigi pranešti Konkurencijos tarybai bei gauti leidimą koncentracijai būtina, jeigu tenkinamos dvi sąlygos, t.y. sandoris yra laikytinas koncentracija Konkurencijos įstatymo prasme ir yra viršijamos nustatytos koncentracijoje dalyvaujančių ūkio subjektų bendrųjų pajamų ribos. Pagal Konkurencijos įstatymo 9 straipsnio 2 dalį pranešimas apie koncentraciją turi būti pateiktas Konkurencijos tarybai iki koncentracijos įgyvendinimo.

(67) Tiek jungtinės veiklos sutarčių sudarymo ar degalinių įnešimo į jungtinę veiklą metu galiojusioje, tiek šiuo metu galiojančioje Konkurencijos įstatymo redakcijoje⁵⁸ numatyta, kad Konkurencijos taryba tiria, be kita ko, koncentracijos vykdymą apie tai nepranešus ar negavus leidimo arba pažeidžiant nustatytas koncentracijos vykdymo sąlygas ar įpareigojimus, taip pat koncentracijos tęsimą jos sustabdymo laikotarpiu.

(68) Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT) nagrinėdamas šias Konkurencijos įstatymo nuostatas, konstatavo, jog tam, kad būtų galima pritaikyti Konkurencijos įstatyme numatytą atsakomybę už minėtų teisės normų pažeidimą, turi būti nustatytos trys sąlygos⁵⁹:

- 1) konkrečiais ūkio subjekto (ūkio subjektų) veiksmais įgyvendinta koncentracija;
- 2) koncentracijoje dalyvaujančių ūkio subjektų suminės bendrosios pajamos paskutiniais prieš koncentraciją ūkiniais metais yra didesnės negu penkiasdešimt milijonų litų ir kiekvieno

⁵⁷ Nuo 2003 m. liepos 25 d. iki 2012 m. gegužės 1 d. galiojusi Konkurencijos įstatymo redakcija (Žin., 1999, Nr. 30-856)

⁵⁸ Šiuo metu galiojančios Konkurencijos įstatymo redakcijos 22 straipsnio 1 dalies 4 punktas.

⁵⁹ LVAT 2012 m. kovo 1 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-1668/2012 (AB „City Service“ prieš Konkurencijos tarybą).

mažiausiai iš dviejų koncentracijoje dalyvaujančių ūkio subjektų bendrosios pajamos paskutiniaisiais prieš koncentraciją ūkiniais metais yra didesnės negu penki milijonai litų;

3) pranešimas apie koncentraciją Konkurencijos tarybai nebuvo pateiktas iki koncentracijos įgyvendinimo.

5. Dėl UAB „Lukoil Baltija“ ir UAB „Okseta“ sudarytos Jungtinės veiklos sutarties vertinimo Konkurencijos įstatymo 8 straipsnio 1 dalies ir 9 straipsnio 2 dalies prasme

(69) Konkurencijos įstatymo 8 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad apie koncentraciją iki jos įgyvendinimo privaloma pranešti Konkurencijos tarybai ir gauti jos leidimą, jei koncentracijoje dalyvaujančių ūkio subjektų suminės bendrosios pajamos praėjusiais ūkiniais metais buvo didesnės negu penkiasdešimt milijonų litų ir jeigu kiekvieno mažiausiai iš dviejų koncentracijoje dalyvaujančių ūkio subjektų bendrosios pajamos paskutiniaisiais prieš koncentraciją ūkiniais metais yra didesnės negu penki milijonai litų.

(70) Tyrimo metu buvo nustatyta, jog Nutarimo (41) pastraipoje nurodytose degalinėse⁶⁰, prieš jų perdavimą UAB „Lukoil Baltija“ 2004 m. Jungtinės veiklos sutartimi, mažmeninę prekybą degalais nuomos sutarčių pagrindu vykdė pati UAB „Lukoil Baltija“. Paminėtina, kad degalinių, kurios buvo perduotos eksploatuoti UAB „Lukoil Baltija“ nuomos sutartimis ir nurodytos Nutarimo (41) pastraipoje, bendrosios pajamos paskutiniaisiais ūkiniais metais iki nuomos sutarties sudarymo neviršijo Konkurencijos įstatyme nustatytos penkių milijonų litų ribos.

(71) Be to, kaip matyti iš Nutarimo (43) pastraipos, 2005 m. ir 2008 m. įneštų į jungtinę veiklą degalinių, esančių Kauno g. 26, Vievyje ir Vejukų km., Viduklės sen., Raseinių raj., bendrosios pajamos paskutiniaisiais metais prieš įnešimą į jungtinę veiklą taip pat neviršijo penkių milijonų litų ribos.

(72) Remiantis tuo, kas išdėstyta, darytina išvada, kad apie galimą koncentracijos įgyvendinimą, įgijus teisę eksploatuoti minėtas degalines, nereikėjo pranešti Konkurencijos tarybai ir gauti jos leidimo, todėl Nutarimo aprašomosios dalies (27) ir (31) pastraipose nurodytų degalinių įnešimas į jungtinę veiklą toliau šiame Nutarime nebus vertinamas.

(73) Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, toliau nutarime bus vertinama degalinių, esančių adresu Pramonės pr. 44, Kaune, Veiverių g. 117, Kaune⁶¹ ir Nemuno g. 139, Klaipėdoje (toliau – Degalinės), valdymas bei su jų eksploatavimu susijusios kitos reikšmingos aplinkybės.

5.1. Dėl UAB „Lukoil Baltija“ veiksmų, kuriais buvo įgyvendinta koncentracija

(74) Analizuojant, ar ūkio subjekto veiksmai laikytini koncentracija, vadovaujamosi Konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 4, 8, 9 ir 10 dalimis, kuriose nurodytos koncentracijos, kontrolės, kontroliuojančio asmens ir lemiamos įtakos sąvokos, taip pat Konkurencijos tarybos 2000 m. balandžio 27 d. nutarimu Nr. 45 patvirtinta Pranešimo apie koncentraciją pateikimo, nagrinėjimo ir bendrųjų pajamų apskaičiavimo tvarka⁶² (toliau – Koncentracijų nagrinėjimo tvarka).

(75) Atsižvelgiant į tai, kad Konkurencijos įstatymu siekiama Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos konkurencijos santykius reglamentuojančios teisės suderinamumo (Konkurencijos įstatymo 1 straipsnio 3 dalis), be to, Konkurencijos taryba yra deklaravusi, kad atlikdama koncentracijų kontrolę remsis Europos Komisijos ir Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktika ir išaiškinimais dėl koncentracijų kontrolės (Koncentracijų nagrinėjimo tvarkos 3

⁶⁰ Degalinės, esančios Statybininkų g. 3a, Kaune, Šėtos g.5a, Kaune, Juozapavičiaus pr. 90, Kaune, Masiulio g. 18 d, Kaune, Ateities pl. 105, Kaune, Kumpių km., Domeikavos sen., Kauno raj., Giraitės km., Užliedžių sen., Kauno raj., Vytauto g. 20a, Zapyškyje, Kauno g. 47, Vievyje, Elektrinės g. 6, Elektrėnuose, Vytauto g. 163, Kretingoje ir Liepkalnio g. 128a, Vilniuje.

⁶¹ Kaip toliau bus paaiškinta Nutarimo 5.2. dalyje, degalinių, esančių Pramonės pr. 44, Kaune ir Veiverių g. 117, Kaune, įnešimas į jungtinę veiklą laikytinas viena koncentracija ir šių degalinių bendrosios pajamos vertintinos kartu.

⁶² Žin., 2000, Nr.: 38 -1084

punktas), vertinant nagrinėjamų ūkio subjektų veiksmus taip pat yra atsižvelgiama į Tarybos reglamentą (EB) Nr. 139/2004 dėl koncentracijų tarp įmonių kontrolės⁶³ (toliau – Reglamentas Nr. 139/2004) bei į Europos Komisijos suvestiniame pranešime dėl jurisdikcijos pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 139/2004 dėl koncentracijų tarp įmonių kontrolės⁶⁴ (toliau – Komisijos pranešimas) pateiktus paaiškinimus dėl kontrolės įgijimo vertinimo.

(76) Remiantis Konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 4 dalies 2 punktu, koncentracija, be kita ko laikomi atvejais, kai ūkio subjektas įgyja kito ūkio subjekto kontrolę įsigydamas to ūkio subjekto turto dalį. Paminėtina, kad Konkurencijos įstatyme nustatyta koncentracijos sąvoka atitinka Reglamente Nr. 139/2004 įtvirtintą koncentracijos sąvoką.

(77) Remiantis Konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 8 dalimi, kontrolė suprantama kaip visokios iš įstatymų ar sandorių atsirandančios teisės, kurios suteikia juridiniam ar fiziniam asmeniui galimybę daryti lemiamą įtaką ūkio subjekto veiklai, įskaitant: 1) nuosavybės teisę į visą ar dalį ūkio subjekto turto arba teisę naudoti visą ar dalį ūkio subjekto turto; 2) kitas teises, kurios leidžia daryti lemiamą įtaką ūkio subjekto organų sprendimams ar personalo sudėčiai.

(78) Kaip matyti iš nurodytos kontrolės sąvokos, kontrolė gali būti įgyjama įvairiais būdais – sutarčių, įstatymo ar kitu pagrindu. Komisijos pranešimo 18 dalyje numatyta, kad kontrolę galima įgyti ir sudarius sutartį. Kaip toliau pabrėžta Komisijos pranešime, tam, kad sutartimi būtų perduota kontrolė, sutartyje turi būti numatytas valdymo bei išteklių kontrolės perdavimas. Prie tokių sutarčių, kurių pagrindu įgyjama kontrolė, Komisijos pranešimas priskiria ir ilgalaikės verslo nuomos susitarimus, kuriais įgyjančiam subjektui suteikiama valdymo ir išteklių kontrolė, nors nuosavybės teisės ar akcijos jam neperduodamos⁶⁵.

(79) UAB „Lukoil Baltija“ Konkurencijos tarybos 2013 m. kovo 28 d. posėdžio metu nurodė, kad 2013 m. kovo 1 d. Konkurencijos taryba priėmė sprendimą, kuriuo atsisakė nagrinėti pateiktą pranešimą apie koncentraciją⁶⁶, nustačiusi, kad ketinamas įgyvendinti komercinės paskirties patalpų nuomos sandoris nėra laikytinas koncentracija. Atsižvelgiant į tai, jog Jungtinės veiklos sutartis yra 99 proc. nuomos sutartis, UAB „Lukoil Baltija“ nuomone, nagrinėjama situacija nėra koncentracija⁶⁷.

(80) Vertinant šią UAB „Lukoil Baltija“ paminėtą aplinkybę, atkreiptinas dėmesys, pirma, kad nurodytame Konkurencijos tarybos sprendime nėra nurodoma ir nėra pagrindo teigti, jog nuomos sutarties pagrindu apskritai negali būti įgyvendinama koncentracija, tai yra, kad nuomos sutarties pagrindu negali būti įgyjama kito ūkio subjekto ar jo turto dalies kontrolė. Antra, koncentracija laikytini įvairūs sandoriai nepriklausomai nuo jų formos ir teisinio pagrindo, todėl vertinimas, ar įgyjama kito ūkio subjekto ar jo turto dalies kontrolė, atliekamas kiekvienu konkrečiu atveju bei priklauso nuo konkrečių faktinių aplinkybių, o ne konkrečios sutarties formos.

(81) Vadovaujantis Komisijos pranešimo 51 punktu, koncentracija reiškia tik kontrolės pokyčius, kurie apima ir tuos atvejus, kai pakinta ūkio subjektą kontroliuojantys asmenys iki ir po sandorio. Pagal Konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 9 dalį, kontroliuojantis asmuo yra juridinis ar fizinis asmuo, turintis arba įgyjantis ūkio subjekto kontrolės teisę.

(82) Nagrinėjamu atveju tarp UAB „Lukoil Baltija“ ir UAB „Okseta“ buvo sudaryta Jungtinės veiklos sutartis, kurios pagrindu UAB „Lukoil Baltija“ įgijo teisę naudotis į jungtinę veiklą įneštomis degalinėmis bei jas valdyti. Atsižvelgiant į tai, kad iki degalinių įnešimo į jungtinę veiklą nagrinėjamas degalines valdė kiti ūkio subjektai (Nutarimo (29) ir (32) pastraipos), o po

⁶³ OL 2004 m. *specialusis leidimas*, skyrius 8, tomas 3, p. 40 – 61.

⁶⁴ 2008/C 95/01.

⁶⁵ Žr. 2001 m. sausio 12 d. bylą COMP/M.2060 – *Bosch / Rexroth*, susijusią su sutartimi dėl kontrolės (*Beherrschungsvertrag*) ir verslo nuoma; 2003 m. gruodžio 5 d. bylą COMP/M.3136 – *GE / Agfa NDT*, susijusią su sutartimi, kuria buvo perduota verslo išteklių, valdymo ir rizikos kontrolė; 2002 m. vasario 11 d. bylą COMP/M.2632 – *Deutsche Bahn / ECT International / United Depots / JV*, susijusią su verslo nuoma.

⁶⁶ Apie sandorį pranešusi įmonė nurodė, kad ketinamose išsinuomoti patalpose planuoja atidaryti mažmeninės prekybos parduotuvę. Anksčiau šias patalpas nuomojosi įmonės, kurios tose patalpose vykdė mažmeninę prekybą, naudojo jas restoranų veiklai bei įvairaus pobūdžio paslaugų teikimui. http://kt.gov.lt/index.php?show=news_view&pr_id=1107

⁶⁷ 15 tomas, 5 b.l.

degalinių įnešimo į jungtinę veiklą – UAB „Lukoil Baltija“, darytina išvada, jog pasikeitė degalines kontroliuojantys asmenys. Atsižvelgiant į šias aplinkybes, toliau vertintina, ar toks degalinių valdytojų pasikeitimas yra laikytinas koncentracija, be kita ko, ar UAB „Lukoil Baltija“ įgijo degalinių, įneštų į jungtinę veiklą, kontrolę.

5.1.1. Degalinė kaip savarankiškas ūkinės veiklos vienetas

(83) Konkurencijos įstatymas numato, jog vienas iš būdų, kai koncentracija gali būti įgyvendinama, yra tada, kai ūkio subjektas įgyja kito ūkio subjekto kontrolę įgydamas to ūkio subjekto turto dalį. Remiantis Koncentracijų nagrinėjimo tvarkos 6.1.1, 7, 8 ir 20 punktais, turto kontrolės įgijimas laikomas koncentracija tada, jei šis turtas ar jo dalis gali būti laikomas savarankiškos ūkinės veiklos vienetu. Tuo tarpu pagal Komisijos pranešimo 24 punktą turto kontrolės įgijimas gali būti koncentracija tik tuomet, jei šis turtas ar jo dalis yra rinkoje dalyvaujantis verslas, kuriam galima aiškiai priskirti rinkos apyvartą.

(84) Nagrinėjamu atveju vertinama Jungtinės veiklos sutartis, kurios pagrindu UAB „Lukoil Baltija“ įgijo teisę eksploatuoti nagrinėjamas UAB „Okseta“ nuosavybės teise priklausančias degalines, esančias Pramonės pr. 44, Kaune, Veiverių g. 117, Kaune ir Nemuno g. 139, Klaipėdoje.

(85) Vertinant, ar degalinė laikytina UAB „Okseta“ turto dalimi, galinčia būti savarankiškos ūkinės veiklos vienetu, pažymėtina, jog pagal Jungtinės veiklos sutartį degalinė⁶⁸ reiškia „*nekilnojamojo ir kilnojamojo turto kompleksą, kuris yra skirtas verstis mažmenine prekyba naftos produktais ir kitomis prekėmis*“. Be to, remiantis Jungtinės veiklos sutartyje įtvirtintomis sąvokomis, degalinių tinklas⁶⁹ reiškia UAB „Okseta“ „*nuosavybės teise ar kitokiu teisiniu pagrindu valdomas degalines, atitinkančias prekybai naftos produktais keliamiems aplinkosaugos ir kitiems reikalavimams*“.

(86) Taigi, įvertinus Jungtinės veiklos sutartyje įtvirtintas sąvokas, teigtina, jog į jungtinę veiklą įnešta degalinė yra nekilnojamojo ir kilnojamojo turto kompleksas, skirtas verstis mažmenine prekyba naftos produktais ir kitomis prekėmis, be kita ko, atitinkantis prekybai naftos produktais keliamus aplinkosaugos ir kitus reikalavimus.

(87) Vadovaujantis Degalinių eksploatavimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2009 m. balandžio 16 d. įsakymu Nr. 1-37 (toliau – Degalinių eksploatavimo taisyklės), degalinė yra apibrėžiama kaip specialiai įrengta teritorija kartu su įrenginių ir statinių kompleksu, skirtu degalams priimti, laikyti, perimti, perpilti į kelių transporto priemonės kuro bakus ar kilnojamasias talpyklas.

(88) Atsižvelgiant į Jungtinės veiklos sutartyje bei Degalinių eksploatavimo taisyklėse įtvirtintas sąvokas, darytina išvada, jog degalinė yra specifinės paskirties bei sudėtingos infrastruktūros turtinis kompleksas, kurį sudaro ne tik degalinės pastatas, bet ir degalinės teritorija, antžeminės ir požeminės talpyklos, rezervuarai, degalų kolonėlės, kiti degalinės skystojo kuro įrenginiai.

(89) Be to, kiekvienai degalinei keliami papildomi specifiniai reikalavimai, pavyzdžiui, inžinieriniai, techniniai, sanitariniai, teritorijų planavimo, aplinkosauginiai⁷⁰. Atkreiptinas dėmesys, jog savivaldybės, vadovaujantis atitinkamais teisės aktais⁷¹, priima sprendimus dėl degalinių

⁶⁸ Nutarimo (9) pastraipa, 5 tomas, 10 b.l.

⁶⁹ Nutarimo (9)(9) pastraipa, 5 tomas, 9 b.l.

⁷⁰ Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. sausio 20 d. įsakymu Nr. D1-34 patvirtinti Skystojo kuro degalinių projektavimo, statybos ir eksploatavimo aplinkos (išskyrus oro) reikalavimai.

⁷¹ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu (Žin., 1994, Nr. 55-1049; 2008, Nr. 113-4290), Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymu (Žin., 1995, Nr. 107-2391; 2004, Nr. 21-617; 2006, Nr. 66-2429; 2010, Nr. 84-4404), Infrastruktūros plėtros (šilumos, elektros, dujų ir naftos tiekimo tinklų) specialiųjų planų rengimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos ūkio ministro ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. birželio 11 d. įsakymu Nr. 4-240/D1-330 (Žin., 2004, Nr. 97-3589), Statybos techninių reikalavimų reglamentu STR 2.06.01:1999

išdėstymo, tvirtindamos specialųjį planą. Pavyzdžiui, iš Kauno miesto savivaldybės tarybos sprendimu patvirtinto Kauno miesto degalinių išdėstymo specialiojo plano⁷² matyti, kad savivaldybė nustato maksimalų degalinių skaičių, taip pat nustato teritorijas, kuriose galima ir kuriose draudžiama statyti degalines. Taigi, remiantis tuo, kas išdėstyta, matyti, jog tam, kad degalinei būtų suteikiama licencija vykdyti mažmeninę prekybą degalais, ji turi būti pastatyta taip, jog atitiktų teisės aktų reikalavimus, taip pat gali būti pastatyta tik tam tikrose leistinose vietose, darytina išvada, kad degalinė, skirtingai nei paprastos komercinės patalpos, yra specifinės paskirties infrastruktūros kompleksas.

(90) Pažymėtina ir tai, jog, kaip nurodyta Nutarimo (24) ir (25) pastraipose, vadovaujantis Energetikos įstatymu ir Leidimų išdavimo taisyklėmis, užsiimti mažmenine prekyba naftos produktais degalinėse galima tik gavus licenciją, be kita ko, kiekvienai degalinei reikia gauti atskirą licenciją. Pastebėtina, kad asmenys, siekiantys gauti licenciją vykdyti mažmeninę prekybą degalais, pagal Leidimų išdavimo taisyklių 21.3.2 punktą nuosavybės teise privalo turėti ar sutarčių pagrindu naudoti skystojo kuro degalinę. Toks pat reikalavimas buvo numatytas ir Degalinių įnešimo į jungtinę veiklą metu galiojusiam teisės akte⁷³.

(91) Taigi, atsižvelgiant į veiklos pobūdį ir jos specifiką, lyginant su kitomis mažmeninės prekybos rūšimis, darytina išvada, kad degalinė, kaip nekilnojamojo ir kilnojamojo turto kompleksas, yra lemiamas ir svarbiausias mažmeninės prekybos degalais vykdymo rinkoje elementas, be kurio ūkio subjektas apskritai negalėtų gauti licencijos bei vykdyti atitinkamos ūkinės veiklos.

(92) Remiantis tuo, jog degalinė, kaip materialus turtas yra pagrindinis mažmeninės prekybos degalais verslo išteklius, manytina, jog kiti reikalavimai degalinės veiklai vykdyti yra palyginti neesminiai ir įgyvendinami neskiriant didesnių finansinių bei laiko sąnaudų, pavyzdžiui, darbuotojų paieška, licencijos gavimas. Tokią išvadą patvirtina tyrimo metu surinkti duomenys bei mažmeninę prekybą naftos produktais reglamentuojantys teisės aktai.

(93) Pavyzdžiui, kaip pažymėta Nutarimo (30) - (32) pastraipose, UAB „Lukoil Baltija“ licencijas verstis mažmenine prekyba degalais degalinėje, esančioje Pramonės pr. 44, Kaune, gavo per 4 dienas nuo priėmimo – perdavimo aktų pasirašymo momento, degalinėje esančioje Veiverių g. 117, Kaune, licenciją gavo per 4 dienas, o degalinėje, esančioje Nemuno g. 139, Klaipėdoje – per 15 dienų.

(94) Įmoka už leidimą verstis mažmenine prekyba nefasuotais naftos produktais išdavimą yra 1 300 litų⁷⁴.

(95) Darbuotojų perdavimas kitam ūkio subjektui kartu su degaline taip pat negali būti laikomas esminiu reikalavimu. Vadovaujantis Degalinių eksploatavimo taisyklėmis, eksploatuoti degalinę gali ne jaunesni kaip 18 metų kvalifikuoti darbuotojai. Kvalifikuotas darbuotojas – tai asmuo, atestuotas teisės aktų nustatyta tvarka ir įgijęs reikiamų žinių ir įgūdžių darbui su eksploatuojamais įrenginiais. Naftos produktų degalinės operatoriaus kvalifikacija gali būti įgyjama vidutiniškai per 2,5 savaites⁷⁵. Minimalus išsilavinimas – pagrindinis išsilavinimas. Prieš leidžiant naujiems darbuotojams savarankiškai dirbti, jiems skiriama ne mažiau kaip 10 darbo dienų (pamainų) stažuotė, prižiūrint kvalifikuotam degalinės darbuotojui. Atsižvelgiant į tai, jog degalinių operatoriams nėra keliami aukšti reikalavimai, darytina išvada, kad ūkio subjektas, įgijęs degalinę be darbuotojų, pakankamai greitai gali priimti kvalifikuotus darbuotojus ir pradėti veiklą.

„Miestų, miestelių ir kaimų susisiekimo sistemos“, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. kovo 2 d. įsakymu Nr. 61 (Žin., 1999, Nr. 27-773).

⁷² Informaciją apie Kauno miesto savivaldybės sprendimą, kuriuo patvirtintas specialusis planas, galima rasti tinklalapyje <http://www.Kaune.lt/index.php?199010934>, taip pat <http://www.Kaune.lt/index.php?425246181>. Paskutinį kartą prisijungta 2013 m. balandžio 10 d.

⁷³ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. sausio 28 d. nutarimas Nr. 113 „Dėl nefasuotų naftos produktų prekybos licencijavimo“

⁷⁴ Degalinių licencijų gavimo metu įmoka už licenciją buvo 1 200 litų.

⁷⁵ <http://www.aikos.smm.lt/programos.htm?m=program&a=displayItem&id=261034101>, paskutinį kartą prisijungta 2013 m. balandžio 11 d.

Pastebėtina, kad net ir tuo atveju, jei darbuotojas neturėtų kvalifikacijos, ūkio subjektas gali pakankamai greitai ir be didelių investicijų apmokyti ir įdarbinti naujus darbuotojus bei pradėti vykdyti mažmeninę prekybą degalais.

(96) Vertinant UAB „Lukoil Baltija“ argumentą, jog degalinės buvo perduotos be personalo ir dėl tos priežasties degalinė nėra laikytina savarankišku ūkinės veiklos vienetu, pažymėtina, kad remiantis degalinių įnešimo į jungtinę veiklą metu galiojusiais teisės aktais⁷⁶, nebuvo nustatytas reikalavimas asmeniui, siekiančiam gauti licenciją vykdyti mažmeninę prekybą degalais, pateikti informaciją apie darbuotojus. Taigi, UAB „Lukoil Baltija“ galėjo gauti licencijas vykdyti mažmeninę prekybą degalais Nutarimo (73) pastraipoje nurodytose degalinėse net ir neturėdama darbuotojų.

(97) Įvertinus tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad ūkio subjektas, turėdamas teisę valdyti degalinę, gali lengvai ir greitai pradėti mažmeninę prekybą degalais.

(98) Papildomai pastebėtina, kad kiekvienai degalinei jos valdytojas gali aiškiai priskirti tam tikrą apyvartą rinkoje, be kita ko, atskirai vedama kiekvienos degalinės apskaita⁷⁷.

(99) Atsižvelgiant į tai, jog degalinė yra specifinės paskirties bei sudėtingos infrastruktūros kilnojamojo ir nekilnojamojo turto kompleksas, bei į tai, kad mažmeninė prekyba degalais gali būti vykdoma tik teisės aktų reikalavimus atitinkančiose degalinėse ir tik gavus licenciją užsiimti šia veikla, taip pat į tai, kad valdytojas degalinei gali aiškiai priskirti tam tikrą apyvartą rinkoje, darytina išvada, kad degalinė yra tokia ūkio subjekto turto dalis, kuri laikytina savarankiškos ūkinės veiklos vienetu.

(100) Aplinkybę, jog degalinė yra savarankiškos ūkinės veiklos vienetas, patvirtina ir tai, kad pats UAB „Lukoil Baltija“ yra pranešęs Konkurencijos tarybai apie ketinamą vykdyti koncentraciją išsinuomojant 9 AB „Lietuvos kuras“ degalines ir gavęs leidimą vykdyti šia koncentraciją 2001 m. rugpjūčio 23 d.⁷⁸

(101) UAB „Lukoil Baltija“ nuomone, atsižvelgiant į tai, kad UAB „Okseta“ degalinės buvo įneštos į jungtinę veiklą be personalo, sutarčių, integruotų verslo procesų, prekės ženklo, pavadinimo, programinės įrangos, išorinių mokėjimo terminalų, teisės naudotis šiomis degalinėmis įgijimas negali būti laikomas koncentracija.

(102) Vertinant šiuos UAB „Lukoil Baltija“ pateiktus argumentus, paminėtina, jog, remiantis Leidimų išdavimo taisyklėmis, licencijos verstis mažmenine prekyba degalais kartu su degaline nėra perduodamos, todėl kiekvienas naujas degalinės valdytojas, siekdamas ją eksploatuoti, nepriklausomai nuo to, ar perimti darbuotojai, privalo pats gauti minėtą licenciją (Nutarimo (25) pastraipa). Be to, kaip jau minėta Nutarimo (93) pastraipoje, UAB „Lukoil Baltija“ gavo licenciją per trumpą laiką ir nereikėjo didelių finansinių sąnaudų jai gauti, todėl UAB „Lukoil Baltija“ argumentas atmestinas.

(103) Aplinkybė, jog degalinės buvo perimtos be verslo procesų, prekės ženklo, pavadinimo, programinės įrangos, išorinių mokėjimo terminalų, taip pat nesudaro pagrindo teigti, jog nagrinėjamu atveju degalinė nelaikytina savarankiškos ūkinės veiklos vienetu. Pažymėtina, kad pati UAB „Lukoil Baltija“ verčiasi mažmenine prekyba degalais, todėl bendrovė perėmusi UAB „Okseta“ priklausančių degalinių eksploatavimą jas integravo į savo degalinių tinklą ir pritaikė veikti pagal UAB „Lukoil Baltija“ verslo modelį⁷⁹. Degalinės nuo priėmimo – perdavimo aktų pasirašymo datos veiklą pradėjo su LUKOIL prekės ženklu ir LUKOIL pavadinimu, vėliau jose buvo įdiegti LUKOIL išoriniai mokėjimo terminalai, degalinių valdymo, apskaitos sistema bei kiti LUKOIL verslo komponentai. Taigi, UAB „Lukoil Baltija“, net neperėmusi minėtų verslo komponentų iš ankstesnių degalinių valdytojų, galėjo greitai, turėdama degalinę, kaip kilnojamojo ir

⁷⁶ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. sausio 28 d. nutarimas Nr. 113 „Dėl nefasuotų naftos produktų prekybos licencijavimo“.

⁷⁷ Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2011 m. sausio 25 d. įsakymu Nr. VA-16 patvirtintos Naftos produktų, bioproduktų, kitų degiųjų skystų produktų ir gamtinių dujų apskaitos taisyklės (*Žin*, 2011, Nr.: 14 -637).

⁷⁸ http://kt.gov.lt/index.php?show=nut_view&nut_id=271

⁷⁹ Nutarimo (36) pastraipa.

nekilnojamojo turto kompleksą, pritaikyti jas pagal savo verslo modelį ir pradėti veiklą perimtose degalinėse.

(104) Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, teigtina, jog UAB „Lukoil Baltija“ pateikti argumentai nepaneigia išvados, kad šiame Nutarime nagrinėjamu atveju degalinė laikytina savarankišku ūkinės veiklos vienetu.

5.1.2. Dėl degalinių kontrolės pokyčio

(105) Vertinant, ar asmuo įgyja kito ūkio subjekto turto dalies kontrolę, pažymėtina, kad remiantis Konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 8 dalimi, kontrolė suprantama kaip visokios iš įstatymų ar sandorių atsirandančios teisės, kurios suteikia juridiniam ar fiziniam asmeniui galimybę daryti lemiamą įtaką ūkio subjekto veiklai, įskaitant: 1) nuosavybės teisę į visą ar dalį ūkio subjekto turto arba teisę naudoti visą ar dalį ūkio subjekto turto; 2) kitas teises, kurios leidžia daryti lemiamą įtaką ūkio subjekto organų sprendimams ar personalo sudėčiai (Nutarimo (77) pastraipa). Tuo tarpu pagal Konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 10 dalį lemiamą įtaką laikytina padėtis, kai kontroliuojantis asmuo įgyvendina ar turi galimybę įgyvendinti savo sprendimus dėl kontroliuojamo ūkio subjekto ūkinės veiklos, organų sprendimų ar personalo sudėties⁸⁰. Pažymėtina, kad tai, ar sprendimai laikytini turinčiais lemiamą įtaką, priklauso nuo ūkio subjekto veiklos specifikos.

5.1.2.1. Į jungtinę veiklą įneštų degalinių kontrolė prieš jų įnešimą į jungtinę veiklą

(106) Tyrimo metu nustatyta, kad degalinių, esančių Pramonės pr. 44, Kaune, ir Veiverių g. 117, Kaune, savininkė iki 2007 m. spalio 19 d. pirkimo – pardavimo sutarties su UAB „Okseta“ sudarymo buvo UAB „Global Petroleum“. Po šios sutarties sudarymo apie 3 mėn. degalines nuomos sutarties pagrindu eksploatavo UAB „Global Petroleum“⁸¹.

(107) Iki degalinės, esančios Nemuno g. 139, Klaipėdoje, 2009 m. gegužės 8 d. pirkimo – pardavimo sutarties sudarymo su UAB „Okseta“ šios degalinės savininkė buvo UAB „Kimula“.

(108) Taigi įvertinus šias aplinkybes ir atsižvelgiant į Konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 8 ir 10 dalis (Nutarimo (105) pastraipa), darytina išvada, jog degalinių, esančių Pramonės pr. 44, Kaune, Veiverių g. 117, Kaune, ir Nemuno g. 139, Klaipėdoje, kontrolę iki jų įnešimo į jungtinę veiklą ir priėmimo – perdavimo aktų pasirašymo turėjo ne UAB „Lukoil Baltija“, o kiti ūkio subjektai.

5.1.2.2. Degalinių kontrolė po įnešimo į jungtinę veiklą

(109) Analizuojant, ar UAB „Lukoil Baltija“, Jungtinės veiklos sutarties pagrindu įgijusi teisę valdyti UAB „Okseta“ priklausančias degalines, įgyvendino koncentraciją, būtina įvertinti, ar UAB „Lukoil Baltija“ Jungtinės veiklos sutarties pagrindu įgijo kontrolę UAB „Okseta“ priklausančių degalinių atžvilgiu.

(110) Kaip jau minėta Nutarimo (105) pastraipoje, kontrolė gali būti įgyjama tais atvejais, kai asmuo įgyja galimybę daryti lemiamą įtaką ūkio subjekto veiklai.

(111) Koncentracijos įgyvendinimo prasme galimybė daryti lemiamą įtaką turi būti reali. LVAT yra pažymėjęs, kad *„jeigu iš sutarčių, įstatymų ar kitų aplinkybių yra matyti, kad tokia galimybė yra sudaryta, koncentracijų kontrolės prasme nėra svarbu, kokios subjektyvios, objektyvios, šalutinės, tiesioginės ar netiesioginės aplinkybės galėjo sutrukdyti tokią galimybę faktiškai realizuoti. Vieninteliai galimybės įgyvendinti kontrolę kito ūkio subjekto atžvilgiu kriterijai yra reikalavimas, kad tokia galimybė būtų reali ir kad ji atsirastų iš sutarties, įstatymo ar faktinės*

⁸⁰ Tokios pačios sąvokos buvo įtvirtintos ir Nuo 2003 m. liepos 25 d. iki 2012 m. gegužės 1 d. galiojusioje Konkurencijos įstatymo redakcijoje

⁸¹ 9 tomas, 46 b.l.

situacijos. Reali galimybė suprantama, kaip galimybė, kuri atitinka tikrovę, nėra įsivaizduojama ir kurią iš esmės galima įmanoma įvykdyti⁸².

(112) Faktinis kontrolės sampratos pobūdis reiškia tai, jog ūkio subjektas neprivalo įgyti konkrečių nuosavybės teisių į kitą ūkio subjektą ar jo turtą tam, kad įgytų jo kontrolę. Koncentracijų kontrolės kontekste svarbiausia nustatyti, ar ūkio subjektas gali daryti įtaką kito ūkio subjekto elgesiui rinkoje. Tai, jog vertinant koncentraciją, nuosavybės įgijimo faktas nėra svarbus, patvirtina ir Komisijos priimtas sprendimas byloje *Volkswagen AG / VAG (UK) Ltd*⁸³, kuriame Komisija nustatė, jog *Volkswagen AG* įgijo bendrą kontrolę bendrovės *Lonrho plc* atžvilgiu, nepaisant to, jog visos šios bendrovės akcijos nuosavybės teise ir toliau priklausė *VAG (UK) Ltd*.

(113) Atkreiptinas dėmesys į tai, jog nėra būtina nustatyti, kad kontrolės įgijimas buvo siektinas susitarimo tikslas⁸⁴. Kontrolės nustatymas remiasi ne subjektyviu, o objektyviu kriterijumi, todėl sutarties sudarymo motyvai, šalių valia neturi reikšmės konstatuojant lemiamos įtakos įgijimo faktą.

(114) Nagrinėjamu atveju Jungtinės veiklos sutartis UAB „Lukoil Baltija“ suteikė teisę degalinėse, kurios buvo perduotos eksploatuoti UAB „Lukoil Baltija“ Jungtinės veiklos sutartimi: 1) parengti ir įdarbinti personalą; 2) nustatyti darbo režimą; 3) nustatyti parduodamų prekių ir paslaugų kainas bei nuolaidų sistemas; 4) savo vardu sudaryti prekių ir paslaugų pirkimo ar pardavimo sutartis su trečiaisiais asmenimis; 5) dalyvauti teisiniuose santykiuose, susijusiuose su degalinių eksploatavimu; 6) tvarkyti visus bendrus jungtinės veiklos dalyvių reikalus ir juos atstovauti santykiuose su trečiaisiais asmenimis; 7) atlikti kitus veiksmus, būtinus efektyviam ir pelningam mažmeninės prekybos degalais bei kitomis prekėmis ir paslaugomis vykdymui.

(115) Atsižvelgiant į tai, kad aukščiau išvardintos teisės leidžia UAB „Lukoil Baltija“ visa apimtimi daryti įtaką degalinių išorinių funkcijų vykdymui (t.y. funkcijų, susijusių su mažmeninės prekybos degalais vykdymu) bei suteikia galimybes organizuoti degalinės vidaus darbą (pvz. darbuotojų įdarbinimas bei degalinės darbo režimo nustatymas), o be tokių sprendimų degalinė negalėtų vykdyti pagrindinės veiklos – mažmeninės prekybos degalais – darytina išvada, kad ūkio subjektas, turintis teisę priimti tokius sprendimus, turi galimybę daryti lemiamą įtaką degalinių veiklai ir turi degalinių kontrolę.

(116) Taip pat vertinant, kokie sprendimai laikomi strateginiais ūkio subjekto veiklai (suteikia galimybę daryti lemiamą įtaką), pažymėtina, kad, pavyzdžiui, Komisija ypatingą dėmesį skiria teisėms, kurių pagrindu gali būti daroma įtaka verslo plano sudarymui, tvirtinimui ir keitimui⁸⁵. Vien tik šių teisių turėjimas gali reikšti įgytą galimybę daryti lemiamą įtaką ūkio subjektui⁸⁶. Tokia Komisijos pozicija pagrįsta tuo, jog verslo plane struktūrizuotai išdėstoma esminė informacija apie ūkio subjekto dabartinę situaciją, veiklą, rezultatus, tikslus, poreikius ir planus bei prognozuojamas veiklos kryptis, perspektyvas ir rezultatus. Pagal tai, tokie klausimai kaip, pavyzdžiui, numatoma įgyvendinti kainodaros ir investavimo politika bei finansiniai planai kvalifikuojami kaip verslo plano sudedamosios dalys⁸⁷, todėl teisė sudaryti, tvirtinti ir keisti šiuos planus gali reikšti galimybę daryti lemiamą įtaką ūkio subjektui. Pažymėtina, kad sprendimams dėl ūkio subjekto sąmatos sudarymo ir tvirtinimo Komisija teikia tokią pat reikšmę kaip ir sprendimams dėl verslo plano⁸⁸. Atsižvelgiant į tai, ūkio subjektas, kuriam sutartimi suteikiama teisė sudaryti, tvirtinti ar keisti degalinės verslo planą arba sudaryti ir tvirtinti degalinės sąmatą, taip pat gali būti laikomas ūkio subjektu, turinčiu degalinės kontrolę.

⁸² LVAT 2012 m. kovo 1 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-1668/2012 (AB „City Service“ prieš Konkurencijos tarybą).

⁸³ Komisijos 1993 m. vasario 24 d. sprendimas *Volkswagen AG / VAG (UK) Ltd* (bylos Nr. IV/M.304).

⁸⁴ J. Faull, A. Nikpay „The EC Law of Competition“, 2 leidimas, 2007 m., p. 432, pastr. 5.35.

⁸⁵ Komisijos pranešimo 70 punktas.

⁸⁶ Komisijos 2000 m. balandžio 29 d. sprendimas *Phillips / Chevron / JV* (bylos Nr. IV/M.1966).

⁸⁷ Komisijos 1992 m. sausio 13 d. sprendimas *Saab Ericsson Space* (bylos Nr. IV/M.178) p. 2; Komisijos 2000 m. balandžio 17 d. sprendimas *Reuters / Equant - Project Proton* (bylos Nr. IV/M.1875).

⁸⁸ Komisijos 1991 m. gegužės 30 d. sprendimas *Conagra / Idea* (bylos Nr. IV/M.10); Komisijos 2000 m. balandžio 17 d. sprendimas *Reuters / Equant-Project Proton* (bylos Nr. IV/M.1875).

(117) Nagrinėjama atveju, kaip matyti iš tyrimo medžiagos, sprendimus dėl parduodamų prekių ir paslaugų kainų bei nuolaidų degalinėse pagal Jungtinės veiklos sutartį priima UAB „Lukoil Baltija“. Toks degalinėse parduodamų prekių ir paslaugų kainų bei nuolaidų sistemos nustatymas yra neabejotinas kainodaros politikos įgyvendinimas. Atkreiptinas dėmesys, kad remiantis Jungtinės veiklos sutarties 6.3 dalimi, už bendro turto tvarkymą, apskaitą, pelno apskaičiavimą ir padalijimą yra atsakinga UAB „Lukoil Baltija“. Be to, pagal Jungtinės veiklos sutarties 4.7 punktą/dalį UAB „Lukoil Baltija“ iš pajamų, gaunamų vykdant jungtinę veiklą, dengia išlaidas, susijusias su kuro, prekių ir paslaugų įsigijimu bei degalinių, kurias eksploatuoja Jungtinės veiklos sutartimi, eksploatacija.

(118) Atsižvelgiant į tai, jog biudžeto sudarymas leidžia užtikrinti racionalią ir efektyvią ūkio subjekto veiklą bei remiantis Jungtinės veiklos sutartyje išvardintais UAB „Lukoil Baltija“ įsipareigojimais, susijusiais su apskaitos tvarkymu, išlaidų dengimu bei pelno dalijimusi, galima daryti išvadą, kad už kontroliuojamų degalinių sąmatos sudarymą buvo atsakinga UAB „Lukoil Baltija“. Ši aplinkybė taip pat parodo UAB „Lukoil Baltija“ galimybę daryti lemiamą įtaką degalinių veiklai.

(119) Be to, pažymėtina, jog Komisija sprendime⁸⁹ *LehmanBrothers / SCG / Starwood / Le Meridien* konstatavo, kad viešbučių operatorius *Starwood* įgijo kelių viešbučių kontrolę valdymo sutarties pagrindu, nes ši sutartis suteikė jam teisę priimti strateginius su viešbučių valdymu susijusius sprendimus. Pažymėtina, kad *Starwood* neketino įgyti jokių nuosavybės teisių į viešbučius ar jų turtą. Komisija, įvertinusi viešbučių rinkos specifiką, nusprendė, kad sprendimai dėl kambarių nuomos kainų nustatymo, personalo sudėties, centralizuoto viešbučio paslaugų teikimo bei kiti su viešbučių veikla susiję svarbūs sprendimai yra strateginės svarbos, ir subjektas, kuris turi galimybę juos priimti, įgyja viešbučių tinklo kontrolę.

(120) Taigi, įvertinus Jungtinės veiklos sutarties nuostatas ir atsižvelgus į Komisijos praktiką, teigtina, jog UAB „Lukoil Baltija“ Jungtinės veiklos sutarties pagrindu įgijusi teisę priimti lemiamą įtaką degalinių veiklai turinčius sprendimus, nuo priėmimo – perdavimo aktų pasirašymo įgijo degalinių, esančių Pramonės pr. 44, Kaune, Veiverių g. 117, Kaune, ir Nemuno g. 139, Klaipėdoje, kontrolę.

(121) Pažymėtina, kad konstatuojant kontrolės buvimą, nėra būtina nustatyti, kad ūkio subjektas *de facto* įgyvendina kontrolę darydamas lemiamą įtaką ūkio subjekto strateginių sprendimų priėmimui. Pagal konkurencijos taisykles tam, jog būtų įgyvendinta koncentracija, pakanka nustatyti tik realią jos įgyvendinimo galimybę. Tai patvirtina ir LVAT, kuris yra pažymėjęs, kad „*koncentracijos įgyvendinimas savo turiniu apima realios galimybės realizuoti kontrolę įgijimą*“⁹⁰. Vis dėlto atkreiptinas dėmesys, kad tyrimo metu nustatyta, jog UAB „Lukoil Baltija“ faktiškai priėmė ir įdarbino degalinėse personalą, nustatė darbo režimą, organizavo naftos produktų tiekimą, savarankiškai nustatė parduodamų prekių ir teikiamų paslaugų kainas bei nuolaidų sistemas (Nutarimo (36) pastraipa).

(122) Be to, kaip nurodė UAB „Lukoil Baltija“, degalinių, pagal Jungtinės veiklos sutartį įneštų į jungtinę veiklą valdymas nesiskiria nuo degalinių, priklausančių pačiai UAB „Lukoil Baltija“ nuosavybės teise, valdymo (Nutarimo (39) pastraipa).

(123) Atsižvelgiant į aukščiau nurodytas aplinkybes, jog UAB „Lukoil Baltija“ faktiškai priėmė lemiamą įtaką turinčius sprendimus degalinių, esančių Pramonės pr. 44, Kaune, Veiverių g. 117, Kaune, ir Nemuno g. 139, Klaipėdoje, veiklai, darytina išvada, kad UAB „Lukoil Baltija“ Jungtinės veiklos sutarties pagrindu turėjo ne tik *de jure*, bet ir *de facto* degalinių kontrolę.

(124) Atkreiptinas dėmesys, kad UAB „Lukoil Baltija“, eksploatuodama UAB „Okseta“ nuosavybės teise priklausančias degalines, jose veiklą vykdė su LUKOIL prekės ženklu. Nors teisė naudotis LUKOIL prekės ženklu į jungtinę veiklą buvo įnešta tik 2010 m. birželio 19 d., degalinėse,

⁸⁹ Komisijos 2005 m. liepos 20 d. sprendimas byloje *LehmanBrothers / SCG / Starwood / Le Meridien* Nr. COMP/M.3858.

⁹⁰ LVAT 2012 m. kovo 1 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-1668/2012 (AB „City Service“ prieš Konkurencijos tarybą).

esančiose Pramonės pr. 44, Kaune, Veiverių g. 117, Kaune, ir Nemuno g. 139, Klaipėdoje, veiklą su LUKOIL prekės ženklu vykdė nuo pat turto priėmimo – perdavimo aktų, kurių pagrindu jos buvo perduotos UAB „Lukoil Baltija“ eksploatacijai, pasirašymo momento, t.y. atitinkamai nuo 2008 m. sausio 7 d., 2008 m. sausio 14 d. ir 2009 m. birželio 30 d. (Nutarimo (29) - (32) pastraipos)⁹¹.

(125) Pagal Lietuvos Respublikos prekių ženklų įstatymo⁹² (toliau – Prekių ženklų įstatymas) 2 straipsnio 1 dalį prekės ženklas – tai bet koks žymuo, kurio paskirtis – atskirti vieno asmens prekes arba paslaugas nuo kito asmens prekių arba paslaugų, ir kurį galima pavaizduoti grafiškai. Pastebėtina, kad pagrindinis prekės ženklo tikslas – supaprastinti vartotojo sprendimą. Prekės ženklai ne tik palengvina įsiminti konkrečios prekės charakteristikas, bet kartu ir leidžia identifikuoti prekės ženklo esminę naudą⁹³.

(126) Nagrinėjamu atveju tiek degalinių valdymas, tiek naudojamas prekės ženklas, degalinių apipavidalinimas, o nuo 2011 m. ir degalinių išoriniai mokėjimo terminalai (įskaitant degalinių valdymo, apskaitos ir atsiskaitymo sistemą), nesiskiria nuo UAB „Lukoil Baltija“ nuosavybės teise priklausančių ir valdomų degalinių tinklo. Atsižvelgiant į tai, vartotojas negalėtų identifikuoti, kurios iš UAB „Lukoil Baltija“ valdomų degalinių nuosavybės teise priklauso UAB „Okseta“, o kurios – pačiai UAB „Lukoil Baltija“, nes visas degalines dėl LUKOIL prekės ženklo naudojimo, veiklos organizavimo, kuro kokybės ir kitų elementų suvokia kaip priklausančias būtent šiai bendrovei.

(127) Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, jog Jungtinės veiklos sutartyje numatytos UAB „Lukoil Baltija“ teisės priimti sprendimus dėl degalų kainų nustatymo, personalo įdarbinimo, darbo režimo organizavimo, degalų tiekimo sutarčių sudarymo bei kitus sprendimus, būtinus efektyviam ir pelningam degalinių tinklo eksploatavimui, darytina išvada, kad UAB „Lukoil Baltija“ Jungtinės veiklos sutartimi įgijo teisę priimti strateginę reikšmę turinčius sprendimus degalinių atžvilgiu, t.y. įgijo degalinių kontrolę. Be to, įvertinus tai, jog UAB „Lukoil Baltija“ ir faktiškai įgyvendino Jungtinės veiklos sutartyje nustatytas teises, teigtina, kad UAB „Lukoil Baltija“ Jungtinės veiklos sutarties pagrindu įgyvendino degalinių, esančių Pramonės pr. 44, Kaune, Veiverių g. 117, Kaune, ir Nemuno g. 139, Klaipėdoje, kontrolę.

5.1.2.3. Degalinių, įneštų į jungtinę veiklą, kontrolės pokytis

(128) Kaip nurodyta Nutarimo (81) pastraipoje, koncentracija yra, be kita ko, tada, kai pakinta ūkio subjektą kontroliuojantys asmenys iki ir po sandorio, o kontroliuojantis asmuo yra juridinis ar fizinis asmuo, turintis arba įgyjantis ūkio subjekto kontrolės teisę.

(129) Nagrinėjamu atveju degalinių, esančių Pramonės pr. 44, Kaune, Veiverių g. 117, Kaune, ir Nemuno g. 139, Klaipėdoje, kontrolę iki jų įnešimo į jungtinę veiklą ir priėmimo – perdavimo aktų pasirašymo turėjo ne UAB „Lukoil Baltija“, o kiti ūkio subjektai. Tuo tarpu nuo degalinių priėmimo – perdavimo aktų pasirašymo momento Jungtinės veiklos sutarties pagrindu šių degalinių kontrolę įgijo UAB „Lukoil Baltija“.

(130) Atsižvelgiant į tai, darytina išvada, kad pasikeitė degalinių, esančių Pramonės pr. 44, Kaune, Veiverių g. 117, Kaune, ir Nemuno g. 139, Klaipėdoje, kontroliuojantys asmenys.

(131) Dėl šių priežasčių konstatuotina, kad nagrinėjamos situacijos, kai UAB „Lukoil Baltija“ įgijo degalinių, esančių Pramonės pr. 44, Kaune, Veiverių g. 117, Kaune, ir Nemuno g. 139, Klaipėdoje, kontrolę Jungtinės veiklos sutarties pagrindu, laikytinos koncentracijomis Konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 4 dalies 2 punkto prasme.

5.1.3. Dėl struktūrinių pokyčių rinkoje ilgalaikiškumo

⁹¹ 10 tomas, 72 b.l.

⁹² Lietuvos Respublikos prekių ženklų įstatymas (Žin., 2000, Nr. 92-2844)

⁹³ L. Bivainienė, Prekės ženklas: teorinės sampratos kai kurie aspektai. *Ekonomika ir vadyba: aktualijos ir perspektyvos*. 2006. 1 (6), p. 42–46.

(132) Remiantis Reglamento Nr. 139/2004 3 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta nuostata, koncentracija laikytini sandoriai, po kurių įvyksta ilgalaikiai koncentracijoje dalyvaujančių ūkio subjektų kontrolės ir rinkos struktūros pokyčiai. Pagal Komisijos pranešimo 28 punktą koncentracija gali būti vykdoma net ir tada, kai susitarimuose numatyta konkreči galiojimo pabaigos data, jei numatytas laikotarpis yra pakankamai ilgas, kad dėl jo įvyktų ilgalaikis dalyvaujančių ūkio subjektų kontrolės pokytis.

(133) Komisijos pranešimo 18 punktą numato, kad sutartys, kurių pagrindu perduodama ūkio subjekto kontrolė, turi galioti labai ilgai (paprastai jose neturi būti numatyta sutartines teises perduodančios šalies galimybė pirma laiko nutraukti sutartį) ir tik tokios sutartys gali lemti struktūrinius rinkos pokyčius. Pažymėtina, kad sąvoka „pakankamai ilgas laikotarpis“ Komisijos praktikoje aiškinama nevienodai, kiekvienu konkrečiu atveju atsižvelgiant į faktines bylos aplinkybes. Pavyzdžiui, byloje *Daimler Chrysler / Deutsche Telekom / JV*⁹⁴ Komisija nusprendė, kad 12 metų laikotarpis, kuriam sudaryta jungtinės veiklos sutartis, yra pakankamai ilgas, kad atsirastų ilgalaikiai rinkos pokyčiai. Anksčiau minėtame *Lehman Brothers / SCG / Starwood / Le Meridien*⁹⁵ sprendime Komisija pripažino 10-15 metų sudarytą viešbučių valdymo sutartį kaip galinčią lemti ilgalaikius pokyčius rinkoje. Tačiau Komisija savo praktikoje 4 metų⁹⁶, 5 metų⁹⁷, 6 metų⁹⁸ ir 7 metų⁹⁹ sutarties galiojimo terminus, taip pat yra pripažinusi pakankamai ilgais, kad dėl jų įvyktų ilgalaikiai rinkos struktūros pokyčiai¹⁰⁰.

(134) Nagrinėjamu atveju UAB „Lukoil Baltija“ ir UAB „Okseta“ sudarė neterminuotą Jungtinės veiklos sutartį, kuri galioja jau 9 metus. Kaip minėta Nutarimo (18) pastraipoje, Jungtinės veiklos sutartis numato galimybę kiekvienai iš šalių ją nutraukti savo iniciatyva prieš šešis mėnesius raštiškai apie tai įspėjus kitą šalį. Tačiau atkreiptinas dėmesys, kad nors Jungtinės veiklos sutartis numatė teisę UAB „Okseta“ įnešti degalines į jungtinę veiklą (Nutarimo (10) pastraipa), joje nėra įtvirtinta teisė pašalinti degalinę ar degalines iš jungtinės veiklos. Be to, nuo 2004 m. sausio 1 d. visos į jungtinę veiklą įneštas degalines valdė UAB „Lukoil Baltija“¹⁰¹ ir nei viena degalinė nebuvo gražinta UAB „Okseta“.

(135) Taigi, atsižvelgiant į paminėtas aplinkybes, jog Jungtinės veiklos sutarties pagrindu įnešus naują degalinę, UAB „Lukoil Baltija“ įgyja teisę valdyti degalinę neterminuotai, o Jungtinės veiklos sutartis nenumato galimybės UAB „Okseta“ pašalinti degalinę iš jungtinės veiklos nenutraukus Jungtinės veiklos sutarties, darytina išvada, kad Jungtinės veiklos sutarties pagrindu teisės valdyti degalines įgijimas lėmė ilgalaikius kontrolės ir rinkos struktūrinius pokyčius.

(136) Dėl šių priežasčių teigtina, kad UAB „Lukoil Baltija“ degalinių, esančių Pramonės pr. 44, Kaune, Veiverių g. 117, Kaune, ir Nemuno g. 139, Klaipėdoje, kontrolės įgijimas Jungtinės veiklos sutarties pagrindu laikytinas koncentracija, kuris lėmė ilgalaikius kontrolės ir rinkos struktūros pokyčius.

(137) Be to, pastebėtina, kad vien tik teisės pirma laiko nutraukti sutartį įtvirtinimas savaime nereiškia, jog visais atvejais sutartis negali sąlygoti ilgalaikių rinkos struktūros pokyčių, todėl sutartį reikia vertinti atsižvelgiant į tarp šalių susiklosčiusią sutarties vykdymo praktiką. Be to, nors nėra numatyta Jungtinės veiklos sutarties pabaigos, svarbu nustatyti, ar realiai sutarties šalys turi galimybę ir paskatas nutraukti sutartį.

⁹⁴ Komisijos 2003 m. balandžio 30 d. sprendimas *Daimler Chrysler / Deutsche Telekom / JV* (bylos Nr. COMP/M.2903).

⁹⁵ Komisijos 2005 m. liepos 20 d. sprendimas *Lehman Brothers / Starwood / Le Meridien* (bylos Nr. COMP/M.3858).

⁹⁶ Komisijos 2003 m. vasario 4 d. sprendimas *Lazard / Intesa BCI / JV* (bylos Nr. IV/M. 2982).

⁹⁷ Komisijos 1996 m. spalio 7 d. sprendimas *British Gas Trading Ltd / Group 4 Utility Services* (bylos Nr. IV/M.791).

⁹⁸ Komisijos 1995 m. birželio 15 d. sprendimas *Generali / Comit / R. Flemings* (bylos Nr. IV/M.586).

⁹⁹ Komisijos 1996 m. gruodžio 4 d. sprendimas *Saint – Gobain / Wacker – Chemie / NOM* (bylos Nr. IV/M.774).

¹⁰⁰ Komisijos 2002 m. vasario 11 d. sprendimas *Deutsche Bahn / ECT International / United Depots / JV* (bylos Nr. COMP/M.2632).

¹⁰¹ Remiantis 2007 m. spalio 22 d. tarp UAB „Lukoil Baltija“ ir UAB „Okseta“ sudaryta degalinių pirkimo – pardavimo sutartimi, buvo pakeistas jungtinėje veikloje naudojamų degalinių sąrašas, iš jo išbraukiant keturias degalines, kurias nuosavybės teise iš UAB „Okseta“ įsigijo UAB „Lukoil Baltija“. Faktiškai šių degalinių kontrolė nebuvo perduota naujam ūkio subjektui, o ji toliau priklausė UAB „Lukoil Baltija“.

(138) Nagrinėjama atveju UAB „Lukoil Baltija“ 2010 m. papildomai į jungtinę veiklą įnešę teisę naudotis verslo veikloje naftos kompanijos LUKOIL išskirtinių teisių kompleksu (įskaitant, bet neapsiribojant prekių ženklais, firminiu stiliumi, *know-how*), o 2011 m. ir išorinius mokėjimo terminalus (įskaitant degalinės valdymo, apskaitos ir atsiskaitymo sistemą, naudojimosi teises į *Petronics* ir *Oracle* programinę įrangą). Aplinkybė, kad šiuos išorinius mokėjimo terminalus Jungtinės veiklos sutarties pagrindu valdomose degalinėse savo pastangomis ir lėšomis įsipareigojo įdiegti UAB „Lukoil Baltija“, parodo, jog UAB „Lukoil Baltija“ investuoja į Jungtinės veiklos sutartimi valdomas degalines. Be to, kaip nurodyta Nutarimo (16) pastraipoje, UAB „Lukoil Baltija“ pelnas, gaunamas iš jungtinės veiklos su UAB „Okseta“, nuo Jungtinės veiklos sutarties sudarymo proporcingai tik didėjo – 2004 m. jis sudarė 2 procentus, tuo tarpu 2011 m. jis jau siekė 11,5 procentų viso gauto pelno. Taigi, pelno augimo proporcija ir UAB „Lukoil Baltija“ investicijos į jungtinę veiklą nesudaro pagrindo teigti, jog UAB „Lukoil Baltija“ siektų pasitraukti iš jungtinės veiklos ir nutraukti sutartį.

(139) Atsižvelgiant į šias aplinkybes bei į tai, kad UAB „Lukoil Baltija“ degalinėse, esančiose Pramonės pr. 44, Kaune, ir Veiverių g. 117, Kaune, mažmeninę prekybą degalais vykdo jau 5 metus, o degalinėje, esančioje Nemuno g. 139, Klaipėdoje – 4 metus, nėra pagrindo teigti, kad UAB „Lukoil Baltija“ ketintų nedelsiant nutraukti mažmeninę prekybą degalais šiose degalinėse bei pačią Jungtinės veiklos sutartį, kurios pagrindu UAB „Lukoil Baltija“ vykdo ūkinę veiklą į jungtinę veiklą įnešose degalinėse jau 9 metus.

(140) Vertinant UAB „Okseta“ galimybes nutraukti Jungtinės veiklos sutartį, atkreiptinas dėmesys į Jungtinės veiklos sutartį, kurioje numatyta, jog tuo atveju, jei Jungtinės veiklos sutarties iniciatoriumi bus UAB „Okseta“, pastaroji turės iš už jungtinę veiklą gautų pajamų kompensuoti UAB „Lukoil Baltija“ patirtas išlaidas, susijusias su degalinėse ir UAB „Lukoil Baltija“ administracijoje dirbusių darbuotojų atleidimu iš darbo. Be to, 2007 m. Jungtinės veiklos sutarties redakcija buvo papildyta nuostata, kurioje įtvirtinta, kad pasibaigus Jungtinės veiklos sutarčiai UAB „Okseta“ būtų įpareigota ne vėliau kaip per 14 dienų iš degalinių savo lėšomis pašalinti visą su LUKOIL prekės ženklo naudojimu susijusią informaciją, pakeisti degalinių apipavidalinimą taip, kad tretiesiems asmenims būtų aišku, kad degalinėje veikla yra vykdoma kitokiu nei LUKOIL prekės ženklu.

(141) Pažymėtina ir tai, jog [KOMERCINĖ PASLAPTIS].

(142) Be to, UAB „Okseta“ aiškindama Jungtinės veiklos sutarties sudarymo tikslą nurodė, kad [KOMERCINĖ PASLAPTIS].

(143) Remiantis šiomis aplinkybėmis, darytina išvada, kad UAB „Okseta“ nutraukus Jungtinės veiklos sutartį ar šiai sutarčiai pasibaigus, ji patirtų su tuo susijusių išlaidų. Taigi, aplinkybės, jog UAB „Okseta“ Jungtinės veiklos sutartį vykdo jau 9 metus ir po šios sutarties pasirašymo į jungtinę veiklą šalių susitarimu įnešė naujas degalines (Nutarimo (43) pastraipa), patvirtina, kad UAB „Okseta“ taip pat neturi paskatų nutraukti Jungtinės veiklos sutartį.

(144) Atsižvelgiant į visa tai, darytina išvada, kad vien Jungtinės veiklos sutartyje numatyta galimybė nutraukti šią sutartį, įspėjus kitą šalį prieš šešis mėnesius, nagrinėjama atveju nesudaro pagrindo teigti, kad Jungtinės veiklos sutartis nesąlygojo ilgalaikių rinkos struktūros pokyčių. Tokią išvadą patvirtina ir Teisingumo Teismo praktika.

(145) Teisingumo Teismas sprendime *Finanzamt Lüdenscheid* prieš *Christel Schriever* nagrinėdamas, ar atsargų ir parduotuvės įrangos perleidimas kartu su prekybinių patalpų nuomos sutarties sudarymu neapibrėžtam laikotarpiui (su galimybe sutartį nutraukti prieš tai įspėjus kitą šalį) laikytinas turto visumos ar dalies perleidimu, konstatavo, kad toks sandoris laikytinas turto visumos ar dalies perleidimu, jeigu perleistas turtas yra pakankamas jo įgijėjui toliau ilgą laiką tęsti nepriklausomą ekonominę veiklą¹⁰². Šiame sprendime Teisingumo Teismas taip pat nurodė, kad „pati galimybė nutraukti neterminuotą nuomos sutartį pranešant apie tai per trumpą laikotarpį

¹⁰² Teisingumo Teismo 2011 m. lapkričio 10 d. sprendimas byloje Nr. C-444/10 *Finanzamt Lüdenscheid* prieš *Christel Schriever*, p. 45.

*nėra lemiamas veiksnys, kuriuo remiantis būtų galima daryti išvadą, kad perėmėjas ketino nedelsiant nutraukti perleistą verslą arba įmonės dalies veiklą*¹⁰³.

(146) Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, jog Jungtinės veiklos sutartis yra neterminuota, o taip pat nenumato UAB „Okseta“ teisės pašalinti iš jungtinės veiklos degalinę nenutraukus Jungtinės veiklos sutarties, be kita, įvertinus tai, jog nei viena degalinė nebuvo grąžinta UAB „Okseta“, darytina išvada, kad UAB „Lukoil Baltija“ degalinių, esančių Pramonės pr. 44, Kaune, Veiverių g. 117, Kaune, ir Nemuno g. 139, Klaipėdoje, kontrolės Jungtinės veiklos sutarties pagrindu įgijimas, kuris lėmė ilgalaikius kontrolės ir rinkos struktūros pokyčius, laikytinas koncentracija.

(147) Konkurencijos tarybos 2013 m. kovo 28 d. posėdžio metu UAB „Lukoil Baltija“ nurodė aplinkybę, jog degalinės, esančios Nemuno g. 139, Klaipėdoje, kontrolės įgijimas nesukėlė ilgalaikių rinkos struktūros pokyčių, kadangi iki 2007 m. degalinę eksploatavo UAB „Lukoil Baltija“, o 2007 m. – 2009 m. laikotarpiu eksploatavo UAB „Kimula“. Vertinant šiuos paaiškinimus, pastebėtina, kad kaip nurodė UAB „Lukoil Baltija“ atstovė Konkurencijos tarybos posėdžio metu, 2007 m. UAB „Kimula“ nutraukė su UAB „Lukoil Baltija“ sudarytą jungtinės veiklos sutartį. Be to, posėdžio metu atsakydami į klausimus UAB „Lukoil Baltija“ atstovai nurodė, kad nutraukiant jungtinės veiklos sutartį galimybė grąžinti degalinę UAB „Lukoil Baltija“ nebuvo numatyta, be kita ko, 2007 m. – 2009 m. laikotarpiu degalinėje mažmeninę prekybą degalais vykdė UAB „Kimula“ kitu nei LUKOIL prekės ženklu¹⁰⁴. Atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad 2009 m. gegužės 8 d. pirkimo – pardavimo sutartimi degalinę iš UAB „Kimula“ įsigijo UAB „Okseta“, kuri šią degalinę 2009 m. birželio 19 d. įnešė į jungtinę veiklą su UAB „Lukoil Baltija“ ir perdavė degalinę valdyti UAB „Lukoil Baltija“.

(148) Taigi, atsižvelgiant į paminėtas aplinkybes, jog prieš įnešant degalinę į jungtinę veiklą 2009 m. birželio 19 d. degalinės, esančios Nemuno g. 139, Klaipėdoje, kontrolę turėjo kiti ūkio subjektai, o nuo priėmimo – perdavimo akto pasirašymo kontrolę įgijo UAB „Lukoil Baltija“, kaip jau minėta Nutarimo (129) ir (130) pastraipose, pasikeitė degalinę kontroliuojantys asmenys ir buvo įgyvendinta koncentracija.

(149) Dėl aukščiau išvardintų priežasčių aplinkybė, kad 2007 m. – 2009 m. degalinę valdė UAB „Kimula“, nesudaro pagrindo teigti, jog nebuvo ilgalaikių struktūros pokyčių rinkoje, todėl UAB „Lukoil Baltija“ argumentas atmestinas.

5.2. Dėl dviejų savarankiškų koncentracijų

(150) Nagrinėjamu atveju, siekiant apskaičiuoti degalinių bendrąsias pajamas paskutiniaisiais metais prieš degalinių įnešimą į jungtinę veiklą, svarbu nustatyti, ar šių degalinių įnešimas gali būti kvalifikuojamas kaip viena koncentracija.

(151) Pagal Komisijos pranešimo 38 punktą, du ar daugiau sandorių sudaro vieną koncentraciją, jei jie yra vienijančio pobūdžio. Šiame punkte taip pat nurodyta, kad vertinant, ar sandoriai yra vienijančio pobūdžio, reikia nustatyti realias sandorio ekonomines sąlygas ir pagal jas – šalių siekiamus tikslus. Be to, vadovaujantis Komisijos pranešimo 41 punktu, keli sandoriai gali būti nagrinėjami kaip viena koncentracija tik jei kontrolę galiausiai įsigyja ta pati įmonė.

(152) Pažymėtina ir tai, kad degalinių tinklas laikytinas vienu verslu, sudarytu iš tam tikro skaičiaus degalinių, ir dalies degalinių įgijimą taip galima laikyti to verslo dalies įgijimu. Atkreiptinas dėmesys, jog degalinė, kaip degalinių tinklo turto dalis, yra laikytina savarankiškos ūkinės veiklos vienetu, kaip nurodyta Nutarimo 5.1.1 dalyje.

(153) Nagrinėjamu atveju 2007 m. lapkričio 1 d. susitarimu dėl Jungtinės veiklos sutarties priedo Nr. 3 pakeitimo UAB „Okseta“ ir UAB „Lukoil Baltija“ susitarė dėl dviejų degalinių įnešimo į jungtinę veiklą. Šias dvi degalines UAB „Okseta“ 2007 m. spalio 19 d. pirkimo – pardavimo sutartimi nuosavybės teise įsigijo iš UAB „Global Petroleum“ ir po 12 dienų, t.y.

¹⁰³ Teisingumo Teismo 2011 m. lapkričio 10 d. sprendimas byloje Nr. C-444/10 *Finanzamt Lüdenscheid prieš Christel Schriever*, p. 24-25.

¹⁰⁴ 15 tomas, 14 b.l.

2007 m. lapkričio 1 d., UAB „Okseta“ įsipareigojo jas abi įnešti į jungtinę veiklą. Degalinė, esanti Pramonės pr. 44, Kaune, į jungtinę veiklą buvo įnešta 2008 m. sausio 7 d., o degalinė, esanti Veiverių g. 117, Kaune – nuo 2008 m. sausio 14 d.

(154) Taigi, šiuo atveju įgyta verslo dalis yra sudaryta iš 2 degalinių ir šio turto dalies, sudarytos iš 2 degalinių, įsigijimas buvo įvykdytas vienu metu, tuo pačiu sutarties priedu, sandorių šalys taip pat buvo tos pačios, o abiejų degalinių kontrolę įgijo UAB „Lukoil Baltija“. Taip pat tokiu sandoriu buvo siekiama vieno ekonominio tikslo – šiomis degalinėmis išplėsti UAB „Lukoil Baltija“ degalinių tinklą ir efektyviai naudoti UAB „Okseta“ nuosavybės teise priklausantį turtą.

(155) Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytas aplinkybes, darytina išvada, kad degalinių, esančių adresu Pramonės pr. 44, Kaune, ir Veiverių g. 117, Kaune, įnešimą į jungtinę veiklą reikėtų laikyti viena koncentracija ir vertinti bendrąsias šių dviejų degalinių pajamas kartu.

(156) UAB „Lukoil Baltija“ nuomone, degalinių, esančių Pramonės pr. 44, Kaune, ir Veiverių g. 117, Kaune, įnešimas į jungtinę veiklą laikytinas atskiromis koncentracijomis, kadangi abi degalinės yra skirtingose Kauno miesto vietose ir yra skirtingose geografinėse rinkose.

(157) Vertinant šį UAB „Lukoil Baltija“ argumentą, pastebėtina, kad siekiant nustatyti, ar kontrolės įgijimas yra laikytinas viena koncentracija, lemiamos reikšmės neturi tai, kad degalinės yra skirtingose teritorijose ir galimai skirtingose atitinkamose geografinėse rinkose, kadangi, kaip išdėstyta aukščiau šioje Nutarimo dalyje, vienijančio pobūdžio sandoriai nebūtinai turi būti susiję su ta pačia geografine teritorija. Todėl aplinkybė jog kontrolė įgyjama kito ūkio subjekto turto dalių, kurios yra skirtingose teritorijose, atžvilgiu, nesudaro pagrindo laikyti degalinių, esančių Pramonės pr. 44, Kaune, ir Veiverių g. 117, Kaune, kontrolės įgijimo kaip dviejų atskirų koncentracijų.

(158) UAB „Okseta“ degalinę, esančią Nemuno g. 139, Klaipėdoje, 2009 m. gegužės 8 d. nuosavybės teise įsigijo iš UAB „Kimula“. Dėl minėtos degalinės įnešimo į jungtinę veiklą šalys susitarė 2009 m. birželio 19 d. Atsižvelgiant į tai, kad ši degalinė buvo įnešta praėjus daugiau nei metams nuo degalinių, esančių Pramonės pr. 44, Kaune, ir Veiverių g. 117, Kaune, įnešimo; be to tai buvo padaryta atskiru Jungtinės veiklos sutarties priedu, o UAB „Okseta“ degalinę įsigijo iš kito nei UAB „Global Petroleum“ subjekto, nėra pagrindo manyti, kad šis kontrolės įgijimas yra susijęs su kitų degalinių (esančių Pramonės pr. 44, Kaune, ir Veiverių g. 117, Kaune) perdavimu eksploatuoti UAB „Lukoil Baltija“, todėl reikėtų šį sandorį laikyti atskira koncentracija ir atskirai vertinti degalinės bendrąsias pajamas paskutiniaisiais prieš koncentraciją ūkiniais metais.

(159) Atsižvelgiant į tai, kad degalinių įnešimas į jungtinę veiklą kvalifikuojamas kaip dvi atskiros koncentracijos, toliau bus vertinama atskirai, ar šios koncentracijos tenkina koncentracijoje dalyvaujančių ūkio subjektų bendrųjų pajamų dydžio kriterijų, nustatytą Konkurencijos įstatyme.

5.3. Dėl koncentracijoje dalyvaujančių ūkio subjektų bendrųjų pajamų

(160) Jungtinės veiklos sutarties sudarymo ar degalinių įnešimo į jungtinę veiklą metu galiojusios Konkurencijos įstatymo redakcijos 10 straipsnio 1 dalyje buvo nurodyta, kad apie numatomą vykdyti koncentraciją privaloma pranešti Konkurencijos tarybai ir gauti leidimą, jeigu koncentracijoje dalyvaujančių ūkio subjektų suminės bendrosios pajamos paskutiniaisiais prieš koncentraciją ūkiniais metais yra didesnės negu trisdešimt milijonų litų ir jeigu kiekvieno mažiausiai iš dviejų koncentracijoje dalyvaujančių ūkio subjektų bendrosios pajamos paskutiniaisiais prieš koncentraciją ūkiniais metais yra didesnės negu penki milijonai litų.

(161) Šiuo metu galiojančio Konkurencijos įstatymo 8 straipsnio 1 dalis numato, kad apie numatomą vykdyti koncentraciją privaloma pranešti Konkurencijos tarybai ir gauti leidimą, jeigu koncentracijoje dalyvaujančių ūkio subjektų suminės bendrosios pajamos paskutiniaisiais prieš koncentraciją ūkiniais metais yra didesnės negu penkiasdešimt milijonų litų ir kiekvieno mažiausiai iš dviejų koncentracijoje dalyvaujančių ūkio subjektų bendrosios pajamos paskutiniaisiais prieš koncentraciją ūkiniais metais yra didesnės nei penki milijonai.

(162) Įsigyjamo ūkio subjekto turto ar jo dalies bendrosios pajamos turi būti apskaičiuojamos vadovaujantis Koncentracijų nagrinėjimo tvarkos 19 ir 20 punktais. Vadovaujantis Koncentracijų nagrinėjimo tvarkos 6.1.1 punktu, tais atvejais, kai suteikiama teisė naudoti turto

dalį, kuri gali būti laikoma savarankiškos ūkinės veiklos vienetu ir kuriai aiškiai priskiriama tam tikra apyvarta atitinkamoje rinkoje, koncentracijoje dalyvaujančiais ūkio subjektais yra laikomi įsigyjantis ūkio subjektas ir įsigyjamo ūkio subjekto dalis.

(163) Nagrinėjamu atveju, atsižvelgiant į degalinių priėmimo – perdavimo aktų pasirašymo datas, laikytina, kad UAB „Lukoil Baltija“, įgydama degalinių, esančių Pramonės pr. 44, Kaune, ir Veiverių g. 117, Kaune, kontrolę koncentraciją įgyvendino 2008 m. sausio mėn., o įgydama degalines, esančios Nemuno g. 139, Klaipėdoje, kontrolę koncentraciją įgyvendino 2009 m. birželio mėn.

(164) Pagal Tvarkos 6.1.1 punktą nagrinėjamu atveju koncentracijoje dalyvaujančiais asmenimis laikomi UAB „Lukoil Baltija“ ir UAB „Okseta“ turto dalis – nuosavybės teise priklausančios ir 2008 m. ir 2009 m. į jungtinę veiklą įneštos degalines.

(165) Atsižvelgiant į tai, jog būtina nustatyti koncentracijoje dalyvaujančių asmenų bendrąsias pajamas paskutiniams prieš koncentraciją metais, vertintos degalinių, esančių Pramonės pr. 44, Kaune, ir Veiverių g. 117, Kaune, bei UAB „Lukoil Baltija“ bendrosios pajamos 2007 m., bei degalines, esančios Nemuno g. 139, Klaipėdoje, ir UAB „Lukoil Baltija“ bendrosios pajamos 2008 m. (Nutarimo (43) ir (160) pastraipos).

(166) UAB „Lukoil Baltija“ teigimu, bendrovei buvo perduotas tik pavienis turtas be jame vykdyto verslo, todėl vertinant degalinių bendrąsias pajamas negalėjo būti skaičiuojamos iki degalinių įnešimo į jungtinę veiklą jose ūkinę veiklą vykdžiusių ūkio subjektų metinės pajamos. UAB „Lukoil Baltija“ nuomone, jei turtas perduodamas naudoti tik kaip nekilnojamojo turto objektas be jokio kito apyvartą jame generuojančio turto, nekilnojamojo turto objekte tiesiogiai generuojama apyvarta negali būti tapatinama su tokiam turtui tenkančia apyvarta, kadangi pajamas uždirbo visas nedalus ūkio subjekto turtinis kompleksas. Bendrosios pajamos gali būti priskiriamos tik ūkinei veiklai, vykdomai su turtu, jo pagalba, bet ne pačiam turtui kaip objektui. Kitaip tariant, pajamų priskyrimas turtui, atsietam nuo veiklos, negali būti laikomas pagrįstu. Kadangi nekilnojamas turtas pats savaime suteikia galimybę gauti jo pardavimo ar nuomos pajamų, todėl jam aiškiai gali būti priskirtos tik tokios pajamos. Be to, UAB „Lukoil Baltija“ įgijo teisę valdyti degalines iš UAB „Okseta“, o ne iš UAB „Global Petroleum“ ir UAB „Kimula“, kurie nėra koncentracijoje dalyvaujančiais ūkio subjektais.

(167) Vertinant šį UAB „Lukoil Baltija“ argumentą, pastebėtina, kad aplinkybė, jog UAB „Lukoil Baltija“ degalinių kontrolę įgijo ne tiesiogiai iš UAB „Global Petroleum“ ir UAB „Kimula“, o iš UAB „Okseta“, neturi lemiamos reikšmės nustatant bendrąsias pajamas koncentracijų kontrolės tikslais, kadangi nagrinėjamu atveju vertintinos pajamos, gautos iš degalinių, kaip savarankiškos verslo dalies, veiklos ir nesiejamos su ūkio subjektu, kuris tokias pajamas gavo. Nagrinėjamu atveju degalinė laikytina savarankiškos ūkinės veiklos vienetu ir dėl to vertintinos pajamos, gautos vykdant mažmeninę prekybą degalinėse, esančiose Pramonės pr. 44, Kaune, Veiverių g. 117, Kaune, ir Nemuno g. 139, Klaipėdoje, todėl minėtas UAB „Lukoil Baltija“ argumentas atmestinas.

5.3.1. Degalinių, esančių Pramonės pr. 44, Kaune, ir Veiverių g. 117, Kaune, bei UAB „Lukoil Baltija“ bendrosios pajamos

(168) Remiantis tuo, kad degalinių, esančių Pramonės pr. 44, Kaune ir Veiverių g. 117, Kaune, įnešimas į jungtinę veiklą laikomas viena koncentraciją (Nutarimo 5.2 dalis), šių degalinių bendrosios pajamos paskutiniams metais prieš degalinių įnešimą į jungtinę veiklą vertinamos kartu. Šių degalinių bendrosios pajamos paskutiniams metais prieš koncentraciją kartu, t.y. 2007 m., buvo didesnės nei penki milijonai litų. UAB „Lukoil Baltija“ bendrosios pajamos 2007 m. taip pat buvo didesnės nei penki milijonai litų (Nutarimo (43) ir (44) pastraipose). Paminėtina, kad degalinių, esančių Pramonės pr. 44, Kaune, ir Veiverių g. 117, Kaune, ir UAB „Lukoil Baltija“ suminės pajamos taip pat viršija penkiasdešimt milijonų litų ribą (Nutarimo (45) pastraipa).

(169) Atsižvelgiant į tai, konstatuotina, jog koncentracijoje dalyvavusių ūkio subjektų bendrosios pajamos paskutiniams prieš koncentraciją ūkiniais metais viršijo tiek degalinių įnešimo į

jungtinę veiklą metu galiojusioje Konkurencijos įstatymo redakcijoje tiek šiuo metu galiojančios Konkurencijos įstatymo redakcijos 8 straipsnio 1 dalyje nustatytąsias, todėl prieš įvykdant šią koncentraciją buvo privaloma pranešti Konkurencijos tarybai ir gauti jos leidimą.

5.3.2. Degalinės, esančios Nemuno g. 139, Klaipėdoje, ir UAB „Lukoil Baltija“ bendrosios pajamos

(170) Tyrimo metu nustatyta, jog degalinės, esančios Nemuno g. 139, Klaipėdoje, bendrosios pajamos 2008 m. buvo didesnės nei penki milijonai litų. Šios degalinės ir UAB „Lukoil Baltija“ suminės bendrosios pajamos taip pat viršijo penkiasdešimt milijonų litų ribas (Nutarimo (43) - (45)pastraipos).

(171) Kaip nurodyta Nutarimo (60) pastraipoje, UAB „Lukoil Baltija“ nuomone, šiai degalinei turėtų būti priskiriama tik tokia bendrųjų pajamų suma, kokia būtų buvusi gauta degalinę eksploatuojant be krovinių automobilių plovyklos, tai yra, kiek pajamų būtų gauta iš mažmeninės prekybos degalais, jei kartu nebūtų buvę ir krovinių automobilių plovyklos. Vertinant šį argumentą, pastebėtina, kad Konkurencijos įstatymas numato, jog apie ketinamą įgyvendinti koncentraciją reikia pranešti Konkurencijos tarybai, jei dalyvaujančių ūkio subjektų bendrosios pajamos praėjusiais ūkiniais metais buvo faktiškai didesnės nei penki milijonai litų. Atsižvelgiant į tai, kad pajamos vien iš mažmeninės prekybos degalinėje (neįskaitant pajamų iš krovinių automobilių plovyklos bei kitų produktų pardavimo pajamų) buvo didesnės nei penki milijonai litų, darytina išvada, jog UAB „Lukoil Baltija“ turėjo pranešti Konkurencijos tarybai apie ketinamą vykdyti koncentraciją.

(172) Remiantis tuo, kas išdėstyta, darytina išvada, jog koncentracijoje dalyvavusių ūkio subjektų bendrosios pajamos paskutiniiais prieš koncentraciją ūkiniais metais viršijo tiek degalinės įnešimo į jungtinę veiklą metu galiojusioje Konkurencijos įstatymo redakcijoje, tiek šiuo metu galiojančios Konkurencijos įstatymo redakcijos 8 straipsnio 1 dalyje nustatytąsias, todėl prieš įvykdant šią koncentraciją buvo privaloma pranešti Konkurencijos tarybai ir gauti jos leidimą.

5.4. Dėl pranešimų apie koncentracijas Konkurencijos tarybai nepateikimo iki jų įgyvendinimo

(173) Konkurencijos įstatymo 9 straipsnio 2 dalyje yra įtvirtinta, kad pranešimas apie koncentraciją turi būti pateiktas Konkurencijos tarybai iki koncentracijos įgyvendinimo. Pranešimas turi būti pateikiamas po pasiūlymo sudaryti sutartį arba įsigyti akcijas ar turtą pateikimo, pavedimo sudaryti sutartį, sutarties sudarymo, nuosavybės teisės ar teisės disponuoti tam tikru turtu įgijimo. Pranešimas apie koncentraciją gali būti pateiktas ir turint aiškius ketinimus sudaryti sutartį arba pateikti viešą siūlymą supirkti akcijas. Nuo 2003 m. liepos 25 d. iki 2012 m. gegužės 1 d. galiojusioje Konkurencijos įstatymo redakcijoje taip pat buvo įtvirtinta pareiga pateikti pranešimą apie koncentraciją Konkurencijos tarybai iki koncentracijos įgyvendinimo.

(174) Nagrinėjamu atveju UAB „Lukoil Baltija“ įgijo degalinių, esančių Pramonės pr. 44, Kaune, Veiverių g. 117, Kaune, ir Nemuno g. 139, Klaipėdoje, įneštų į jungtinę veiklą kontrolę nuo šių degalinių priėmimo – perdavimo aktų pasirašymo dienos, t.y. atitinkamai 2008 m. sausio 7 d., 2008 m. sausio 14 d. ir 2009 m. birželio 30 d.

(175) Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, jog pranešimą apie ketinamą vykdyti koncentraciją turi pateikti kontrolę įgyjantis asmuo iki koncentracijos įgyvendinimo, UAB „Lukoil Baltija“ turėjo pateikti pranešimus Konkurencijos tarybai ir gauti jos leidimą iki degalinių, esančių Pramonės pr. 44, Kaune, Veiverių g. 117, Kaune, ir Nemuno g. 139, Klaipėdoje, degalinių priėmimo – perdavimo aktų pasirašymo dienos.

(176) Pažymėtina, kad tyrimo metu nustatyta, jog UAB „Lukoil Baltija“ pranešimų apie ketinamą įgyti degalinių esančių Pramonės pr. 44, Kaune, Veiverių g. 117, Kaune, ir Nemuno g. 139, Klaipėdoje, kontrolę Konkurencijos tarybai nepateikė.

(177) Taigi, įvertinus tai, kas išdėstyta, darytina pagrįsta išvada, jog koncentracijoje dalyvaujantys ūkio subjektai, prieš įgyvendindami koncentraciją, pranešimų Konkurencijos tarybai nepateikė.

(178) Atsižvelgiant į tai, jog UAB „Lukoil Baltija“ Jungtinės veiklos sutarties pagrindu įgijusi teisę valdyti UAB „Okseta“ nuosavybės teise priklausančias degalines, esančias Pramonės pr. 44, Kaune, Veiverių g. 117, Kaune, ir Nemuno g. 139, Klaipėdoje, įgyvendino koncentracijas, o taip pat įvertinus aplinkybes, kad Degalinių ir UAB „Lukoil Baltija“ bendrosios ir suminės bendrosios pajamos viršija Konkurencijos įstatyme nustatytąsias ribas, ir tai, kad pranešimai apie ketinamas įgyvendinti koncentracijas nebuvo pateikti Konkurencijos tarybai, darytina išvada, jog koncentracijos buvo įgyvendintos pažeidžiant Konkurencijos įstatymo 8 straipsnio 1 dalies ir 9 straipsnio 2 dalies reikalavimus.

6. Dėl atsakomybei taikymo senaties termino

(179) Konkurencijos įstatymo 35 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad sankcijos ūkio subjektams už šio įstatymo pažeidimus gali būti taikomos ne vėliau kaip per penkerius metus nuo pažeidimo padarymo dienos, o esant tęstiniam ar trunkamajam pažeidimui – nuo paskutinių veiksmų atlikimo ar nutraukimo.

(180) Pažymėtina, kad koncentracijos įgyvendinimas nepateikus pranešimo Konkurencijos tarybai ir negavus leidimo laikomas tęstiniu konkurencijos teisės normų pažeidimu. LVAT yra nurodęs, kad „pažeidimas pagal savo pobūdį yra tęstinis, kurio pradžia yra laikoma mainų sutarties sudarymo data (kiekviena diena nuo šio momento laikoma Konkurencijos įstatymo pažeidimo darymo diena), o pažeidimo pabaiga yra siejama su Konkurencijos tarybos leidimo išdavimo diena“. Kaip toliau nurodė LVAT, „pranešimas apie koncentraciją Konkurencijos tarybai, jau įgyvendinus koncentraciją, neatleidžia ūkio subjekto nuo atsakomybės, kadangi nebuvo įvykdyta įstatyme įtvirtinta pareiga apie koncentraciją informuoti laiku, t.y. iki koncentracijos įgyvendinimo“¹⁰⁵.

(181) Taigi, UAB „Lukoil Baltija“ padaryti pažeidimai pagal savo pobūdį yra tęstiniai teisės pažeidimai, už kuriuos sankcijos gali būti skiriamos per 5 metus nuo paskutinių veiksmų atlikimo dienos. Šių tęstinių pažeidimų pradžia laikytina atitinkamai 2008 m. sausio mėn. ir 2009 m. birželio mėn. Kiekviena diena nuo šio momento laikoma Konkurencijos įstatymo pažeidimo diena. Pažeidimo pabaiga laikytina paskutinė koncentracijos įgyvendinimo diena nesant Konkurencijos tarybos leidimo. Pažymėtina, kad UAB „Lukoil Baltija“ nepateikė Konkurencijos tarybai pranešimų nei apie vieną iš dviejų nagrinėtų koncentracijų, todėl pažeidimas nėra nutrauktas iki šiol.

(182) Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, galima teigti, kad UAB „Lukoil Baltija“ Konkurencijos įstatyme numatytas patraukimo atsakomybės terminas nėra suėjęs šių pažeidimų be Konkurencijos tarybos leidimų įgyvendinus koncentracijas atžvilgiu.

7. Sankcijos

(183) Kaip matyti iš Nutarimo 5 dalyje išdėstytų aplinkybių, koncentracijos įgyvendintos UAB „Lukoil Baltija“ įgijus nagrinėtų trijų degalinių kontrolę. Atsižvelgiant į Konkurencijos įstatymo 9 straipsnio 1 dalį, kuri numato, kad pranešimą apie koncentraciją pateikti turi kontroliuojantys asmenys, darytina išvada, kad pareigą pranešti apie ketinamas įgyvendinti koncentracijas turi UAB „Lukoil Baltija“, todėl už Konkurencijos įstatymo 8 straipsnio 1 dalies ir 9 straipsnio 2 dalies reikalavimų pažeidimus atsakomybė taikytina UAB „Lukoil Baltija“.

(184) Pagal Konkurencijos įstatymo 35 straipsnio 1 dalies 1 punktą Konkurencijos taryba turi teisę įpareigoti nutraukti neteisėtą veiklą. Atsižvelgiant į nagrinėjamų UAB „Lukoil Baltija“

¹⁰⁵ LVAT 2012 m. kovo 1 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-1668/2012 (AB „City Service“ prieš Konkurencijos tarybą).

pažeidimų pobūdį, neteisėta veikla galėtų būti nutraukti pateikiant Konkurencijos tarybai pranešimus apie koncentracijas įsigyjant degalinių, esančių Pramonės pr. 44, Kaune, Veiverių g. 117, Kaune, ir Nemuno g. 139, Klaipėdoje, kontrolę arba atlikti veiksmus, atkuriančius ankstesnę padėtį, buvusią iki koncentracijos įgyvendinimo.

(185) Konkurencijos įstatymo 36 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad už koncentracijos, apie kurią buvo privaloma pranešti, įgyvendinimą be Konkurencijos tarybos leidimo ūkio subjektams skiriama pinigine bausme iki 10 procentų bendrųjų metinių pajamų praėjusiais ūkiniais metais. Šio įstatymo 37 straipsnyje išdėstyti baudų skyrimo ir jų dydžio nustatymo principai – skiriant bausmes ūkio subjektams atsižvelgiama į padaryto pažeidimo pavojingumą, pažeidimo trukmę, atsakomybę lengvinančias ar sunkinančias aplinkybes, kiekvieno ūkio subjekto įtaką pažeidimo padarymui bei ūkio subjekto prekių, tiesiogiai ir netiesiogiai susijusių su pažeidimu, pardavimų vertę.

(186) Baudos dydis nustatomas vadovaujantis Baudų, skiriamų už Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo pažeidimus, dydžio nustatymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. sausio 18 d. nutarimu Nr. 64 (toliau – Baudų dydžio nustatymo aprašas), kurio 4 punkte nustatyta, kad už draudžiamą susitarimą ar piktnaudžiavimą dominuojančia padėtimi ūkio subjektui skiriamas baudos dydis apskaičiuojamas dviem etapais: pirmiausia apskaičiuojamas bazinis baudos dydis, vėliau bazinis baudos dydis tikslinamas – didinamas arba mažinamas. Pagal Baudų dydžio nustatymo aprašo 23 punktą, už kitus Konkurencijos įstatymo pažeidimus ūkio subjektui skiriamos baudos dydžio apskaičiavimui *mutatis mutandis* taikomos Aprašo II, IV ir V skyrių nuostatos, kiek jos reglamentuoja baudos dydžio apskaičiavimą, kai bazinis baudos dydis apskaičiuojamas pagal ūkio subjekto paskutiniuosius ūkiniais metais gautas bendrąsias pajamas.

7.1. Bazinis baudos dydis

(187) Atsižvelgiant į tai, jog UAB „Lukoil Baltija“ įgijo teisę naudoti UAB „Okseta“ turto dalį, t.y. degalines, esančias Pramonės pr. 44, Kaune, Veiverių g. 117, Kaune, ir Nemuno g. 139, Klaipėdoje, bazinis baudos dydis apskaičiuojamas remiantis su pažeidimais susijusiomis pajamomis, t.y. UAB „Lukoil Baltija“ pardavimo pajamomis, gautomis iš mažmeninės prekybos degalais eksploatuojant šias tris minėtas degalines, ir pažeidimo trukme.

7.1.2. Pažeidimo pavojingumas

(188) Vadovaujantis Baudų dydžio nustatymo aprašo 8 punktu, bazinis baudos dydis lygus pardavimų vertės (pardavimo pajamų) dalies, apskaičiuotos įvertinus pažeidimo pavojingumą, ir pažeidimo trukmės metais sandaugai, todėl būtina įvertinti UAB „Lukoil Baltija“ padaryto pažeidimo pavojingumą.

(189) Remiantis Baudų dydžio nustatymo aprašo 10 punktu, pažeidimo pavojingumas įvertinamas atsižvelgiant į visas su konkrečiu pažeidimu susijusias aplinkybes, tokias kaip pažeidimo pobūdis, visų pažeidimo dalyvių bendra rinkos dalis, pažeidimo geografinis plotas, ir kitas aplinkybes. Šių aplinkybių svarba ir jų vertinimo poreikis priklauso nuo kiekvieno konkretaus pažeidimo.

(190) Pažymėtina, kad UAB „Lukoil Baltija“ įgyvendino dvi savarankiškas koncentracijas skirtingais laikotarpiais. Atsižvelgiant į šias aplinkybes, baudos dydis už kiekvieną įgyvendintą koncentraciją nustatytinas atskirai.

(191) Vertinant nagrinėjamo pažeidimo pobūdį, paminėtina, jog koncentracijų kontrolės procedūromis iš esmės siekiama patikrinti, ar ūkio subjektų koncentracijos veiksmai (susijungimų ar įsigijimų forma) neribos konkurencijos¹⁰⁶. Konkurencijos įstatyme įtvirtintas *ex ante* koncentracijų kontrolės mechanizmas turi užtikrinti, kad koncentracija nepadarėtų neigiamos įtakos

¹⁰⁶ LVAT 2012 m. kovo 1 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-1668/2012 (AB „City Service“ prieš Konkurencijos tarybą).

konkurencijai, kad dėl koncentracijos veiksnių neatsirastų neigiamos žalos konkurencijos struktūrai¹⁰⁷. Todėl siekiant užtikrinti veiksmingą *ex ante* koncentracijų kontrolės mechanizmą, ūkio subjektams yra įstatyme numatyta pareiga pranešti apie ketinamą vykdyti koncentraciją bei gauti Konkurencijos tarybos leidimą ir nevykdant tokios pareigos yra pažeidžiamas minėtas *ex ante* koncentracijų kontrolės principas.

(192) Akcentuotina, kad už šį pažeidimą, t.y. koncentracijos įgyvendinimą nepranešus Konkurencijos tarybai ir negavus jos leidimo, pagal Konkurencijos įstatymo 36 straipsnio 1 dalį skirtina maksimali bauda yra tokio pat dydžio kaip ir už Konkurencijos įstatymo 5 ir 7 straipsnių pažeidimus, kurie laikytini pavojingiausiais pažeidimais konkurencijai.

(193) Atkreiptinas dėmesys, kad ir Bendrasis Teismas 2012 m. gruodžio 12 d. sprendime byloje Nr. T-332/09 *Electrabel v Komisija*¹⁰⁸ (toliau – *Electrabel* byla) yra nurodęs, jog koncentracijos įgyvendinimas nepranešus ir negavus Komisijos leidimo yra laikomas pavojingu pažeidimu, nes yra pažeidžiamas esminis *ex ante* koncentracijų kontrolės principas. Vertinant UAB „Lukoil Baltija“ argumentą, jog nagrinėjamu atveju pažeidimas neturėtų būti laikomas sunkiu, atsižvelgiant į tai, jog pažeidimas nesukėlė nepataisomos ar ilgalaikės žalos konkurencijai, pažymėtina, jog remiantis minėtu Bendrojo Teismo sprendimu *Electrabel* byloje, aplinkybė, kad koncentracija nesukelia konkurencijos ribojimo, nesumažina tokio pažeidimo pavojingumo, o tais atvejais, jei koncentracija, kuri buvo įgyvendinta be Konkurencijos tarybos leidimo, sukeltų neigiamas pasekmes rinkai, toks pažeidimas būtų laikytinas pavojingesniu.

(194) Remiantis tuo, kas išdėstyta, UAB „Lukoil Baltija“ padaryti koncentracijų kontrolės taisyklių pažeidimai ir koncentracijų Jungtinės veiklos sutartimi įgijus degalinių kontrolę įgyvendinimas nepranešus apie tai Konkurencijos tarybai bei negavus jos leidimo pagal savo pobūdį yra pavojingi Konkurencijos įstatymo pažeidimai.

(195) Šiuo atveju su UAB „Lukoil Baltija“ padarytais pažeidimais susijusią geografinę rinką, tikslinga laikyti Kauno ir Klaipėdos miestų teritorijas, kadangi degalinės, kurių kontrolę įgijo UAB „Lukoil Baltija“ pažeisdama Konkurencijos įstatymo reikalavimus, yra Kauno ir Klaipėdos miestuose.

(196) Atsižvelgiant į šias aplinkybes yra pagrįsta baudos dydį už pavojingumą nustatyti 1 proc. nuo UAB „Lukoil Baltija“ pardavimo pajamų kartu, gautų 2011 m. eksploatuojant degalines, esančias Pramonės pr. 44, Kaune ir Veiverių g. 117, Kaune; bei 1 proc. nuo UAB „Lukoil Baltija“ pardavimo pajamų, gautų 2011 m. eksploatuojant degalinę, esančią Nemuno g. 139, Klaipėdoje¹⁰⁹.

7.1.3. Pažeidimo trukmė

(197) Vadovaujantis Baudų dydžio nustatymo aprašo 12 punktu, siekiant atsižvelgti į kiekvieno ūkio subjekto dalyvavimo darant pažeidimą trukmę, apskaičiuota baudos dydžio, atsižvelgiant į pažeidimo pavojingumą, suma dauginama iš ūkio subjekto dalyvavimo darant pažeidimą metų skaičiaus. Trumpesnis nei šešių mėnesių laikotarpis laikomas puse metų; ilgesnis už šešis mėnesius, bet trumpesnis už metus laikotarpis laikomas metais.

(198) Nagrinėjamu atveju UAB „Lukoil Baltija“ įgijo degalinių, esančių Pramonės pr. 44, Kaune, ir Veiverių g. 117, Kaune, kontrolę 2008 m. sausio mėn., tuo tarpu degalinės, esančios Nemuno g. 139, Klaipėdoje, kontrolę įgijo 2009 m. birželio mėn. Atsižvelgiant į tai, jog UAB „Lukoil Baltija“ nepateikė pranešimų apie ketinamas vykdyti koncentracijas, laikytina, kad UAB „Lukoil Baltija“ pažeidimų trukmė yra atitinkamai 5,5 metai ir 4 metai.

(199) Remiantis tuo, kas išdėstyta, Nutarimo (196) pastraipoje nustatyti dydžiai yra atitinkamai dauginami iš Nutarimo (198) pastraipoje nustatytų pažeidimų trukmės.

¹⁰⁷ LVAT 2012 m. liepos 27 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁵²-2703/2012 (AB „City Service“ prieš Konkurencijos tarybą).

¹⁰⁸ OL C 32, 2013, p. 15–15.

¹⁰⁹ 13 tomas, 37 b.l.

7.1.4. Dėl atgrasymo

(200) Atsižvelgiant į Baudų dydžio nustatymo tvarkos aprašo 14 punktą, kuris numato, kad siekiant užtikrinti baudų atgrasomąjį poveikį, baudos bazinis dydis didinamas, kai ūkio subjekto pajamos iš nesusijusių su pažeidimu prekių pardavimo sudaro daugiau kaip 95 proc. bendrųjų ūkio subjekto pajamų.

(201) Remiantis tuo, jog UAB „Lukoil Baltija“ pardavimų pajamos iš veiklos, nesusijusios su nagrinėtomis trimis degalinėmis, sudaro daugiau kaip 95 proc. bendrųjų UAB „Lukoil Baltija“ pajamų, siekiant atgrasymo ir vadovaujantis teisingumo, objektyvumo ir proporcingumo principais, UAB „Lukoil Baltija“ apskaičiuoti baziniai baudos dydžiai Nutarimo (199) pastraipoje didinami 20 proc.

7.2. Bazinio baudos dydžio tikslinimas

(202) Remiantis Baudų nustatymo tvarkos aprašo 17 punktu, nustačius Konkurencijos įstatymo 37 straipsnio 2 dalyje nurodytas atsakomybę lengvinančias aplinkybes arba Konkurencijos įstatymo 37 straipsnio 3 dalyje nurodytas atsakomybę sunkinančias aplinkybes, bazinis baudos dydis atitinkamai mažinamas arba didinamas.

(203) Konkurencijos įstatymo 37 straipsnio 2 dalyje nurodytas atsakomybę lengvinančiomis aplinkybėmis laikoma tai, kad ūkio subjektai, padarę pažeidimą, savo noru užkirto kelią žalingoms pažeidimo pasekmėms, padėjo Konkurencijos tarybai tyrimo metu, atlygino nuostolius, pašalino padarytą žalą, savo valia nutraukė pažeidimą, neatliko konkurenciją ribojančių veiksmų, pripažino Konkurencijos tarybos atlikto tyrimo metu nustatytas esmines aplinkybes, taip pat tai, kad pažeidimą sudarantis elgesys buvo nulemtas valdžios institucijų veiksmų ir ūkio subjekto finansinė padėtis yra labai sunki.

(204) Vertinant UAB „Lukoil Baltija“ nurodytą atsakomybę lengvinančią aplinkybę, kad UAB „Lukoil Baltija“ neturėjo aiškaus ketinimo ar tikslo pažeisti konkurenciją reglamentuojančius teisės aktus, atkreiptinas dėmesys, jog tai negali būti laikoma atsakomybę lengvinančia aplinkybe, kadangi nagrinėjamu atveju pažeidimu laikytinas koncentracijos įgyvendinimas nesilaikant teisės aktų reikalavimų, nepriklausomai nuo subjektyvių ūkio subjekto siekių. Be to, UAB „Lukoil Baltija“ nurodyta aplinkybė pagal Konkurencijos įstatymą nėra laikytina atsakomybę lengvinančia aplinkybe.

(205) UAB „Lukoil Baltija“ taip pat nurodė, kad bendrovė geranoriškai bendradarbiavo su Konkurencijos taryba viso tyrimo metu, teikė paaiškinimus ir vykdė visus Konkurencijos tarybos prašymus.

(206) Atsakant į minėtą UAB „Lukoil Baltija“ argumentą, atkreiptinas dėmesys, kad Konkurencijos įstatyme yra numatyta pareiga ūkio subjektams teikti informaciją Konkurencijos tarybai atsakant į paklausimus bei vykdyti jos nurodymus, todėl nagrinėjamu atveju UAB „Lukoil Baltija“ nurodyta aplinkybė nėra laikytina atsakomybę lengvinančia¹¹⁰.

(207) Konkurencijos įstatymo 37 straipsnio 3 dalyje įtvirtintos atsakomybę sunkinančios aplinkybės tyrimo metu nenustatytos.

(208) Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, už Konkurencijos įstatymo 8 straipsnio 1 dalies ir 9 straipsnio 2 dalies pažeidimus, įgyjant degalinių, esančių Pramonės pr. 44, Kaune, ir Veiverių g. 117, Kaune, kontrolę, nepranešus Konkurencijos tarybai ir negavus leidimo, skiriama 983 500 litų bauda; bei įgyjant degalinės, esančios Nemuno g. 139, Klaipėdoje, kontrolę, apie tai nepranešus Konkurencijos tarybai ir negavus jos leidimo, UAB „Lukoil Baltija“ skiriama 194 100 litų bauda.

8. Dėl procedūros nutraukimo

¹¹⁰ LVAT 2012 m. gruodžio 6 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁸²²-2818/2012, 2011 m. sausio 3 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁸⁵⁸-1702/2010, 2007 m. liepos 13 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A²-709/2007.

8.1. Dėl UAB „Lukoil Baltija“ ir UAB „Bendida“ sudarytos jungtinės veiklos sutarties

(209) Tyrimo metu nustatyta, jog prieš UAB „Lukoil Baltija“ ir UAB „Bendida“ sudarant jungtinės veiklos sutartį UAB „Lukoil Baltija“ eksploatavo UAB „Bendida“ priklausančias degalines nuomos sutarčių pagrindu. Taip pat nustatyta, jog prieš minėtų degalinių nuomos sutarčių sudarymą degalinės buvo naujai pastatytos, veiklos nevykdė ir pajamų neturėjo.

(210) Atsižvelgiant į aukščiau nurodytas aplinkybes, teigtina, kad nėra tenkinama viena iš Konkurencijos įstatyme nustatytų sąlygų, todėl tyrimas dėl UAB „Lukoil Baltija“ veiksmų, įgyjant teisę valdyti UAB „Bendida“ nuosavybės teisę priklausančias degalines, atitikties Konkurencijos įstatymo 8 straipsnio 1 dalies ir 9 straipsnio 2 dalies reikalavimams nutrauktinas vadovaujantis Konkurencijos įstatymo 30 straipsnio 1 dalies 3 punktu.

8.2. Dėl UAB „Luktarna“ ir UAB „Baltic Petroleum“ sudarytos jungtinės veiklos sutarties

(211) Remiantis tyrimo metu surinktais duomenimis, prieš degalinių perdavimą UAB „Luktarna“ eksploatacijai jungtinės veiklos sutartimi, mažmeninę prekybą degalais subnuomos sutarties pagrindu vykdė UAB „Luktarna“. Paminėtina, jog degalinių bendrosios pajamos 2002 m. buvo mažesnės nei penki milijonai litų.

(212) Įvertinus aukščiau paminėtas aplinkybes, darytina išvada, kad degalinių bendrosios pajamos neviršijo Konkurencijos įstatyme nustatytos ribos, nėra tenkinama vienas iš Konkurencijos įstatyme nustatytų sąlygų, todėl tyrimas dėl UAB „Luktarna“ veiksmų, įgyjant teisę valdyti UAB „Baltic Petroleum“ priklausančias degalines, atitikties Konkurencijos įstatymo 8 straipsnio 1 dalies ir 9 straipsnio 2 dalies reikalavimams nutrauktinas vadovaujantis Konkurencijos įstatymo 30 straipsnio 1 dalies 3 punktu.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 8 straipsnio 1 dalimi, 9 straipsnio 2 dalimi, 10 straipsnio 1 dalimi, 30 straipsnio 1 dalies 1 ir 3 punktu, 36 straipsnio 1 dalimi ir 37 straipsniu, Baudų, skiriamų už Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo pažeidimus, dydžio nustatymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. sausio 18 d. nutarimu Nr. 64,

Konkurencijos taryba n u t a r i a :

1. Pripažinti, kad UAB „Lukoil Baltija“ pažeidė Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 8 straipsnio 1 dalies ir 9 straipsnio 2 dalies reikalavimus:

1.1. įgijusi UAB „Okseta“ nuosavybės teise priklausančių degalinių, esančių Pramonės pr. 44, Kaune, ir Veiverių g. 117, Kaune, kontrolę ir apie tai nepranešusi Konkurencijos tarybai bei negavusi jos leidimo vykdyti koncentraciją;

1.2. įgijusi UAB „Okseta“ nuosavybės teise priklausančios degalinės, esančios Nemuno g. 139, Klaipėdoje, kontrolę ir apie tai nepranešusi Konkurencijos tarybai bei negavusi jos leidimo vykdyti koncentraciją.

2. Skirti UAB „Lukoil Baltija“:

2.1. už šio nutarimo rezoliucinės dalies 1.1 punkte nurodytą pažeidimą 983 500 (devynių šimtų aštuoniasdešimt trijų tūkstančių penkių šimtų) litų baudą;

2.2. už šio nutarimo rezoliucinės dalies 1.2 punkte nurodytą pažeidimą 194 100 (šimto devyniasdešimt keturių tūkstančių vieno šimto) litų baudą.

3. Įpareigoti UAB „Lukoil Baltija“ per vieną mėnesį nuo šio nutarimo paskelbimo nutraukti šio nutarimo rezoliucinės dalies 1.1 ir 1.2 punktuose nurodytus pažeidimus.

4. Nutraukti procedūrą dėl UAB „Lukoil Baltija“ veiksmų, įgyjant teisę valdyti UAB „Bendida“ nuosavybės teisę priklausančias degalines, atitikties Konkurencijos įstatymo 8 straipsnio 1 dalies ir 9 straipsnio 2 dalies reikalavimams.

5. Nutraukti procedūrą dėl UAB „Luktarna“ veiksmų, įgyjant teisę valdyti UAB „Baltic Petroleum“ priklausančias degalines, atitikties Konkurencijos įstatymo 8 straipsnio 1 dalies ir 9 straipsnio 2 dalies reikalavimams.

6. Įpareigoti UAB „Lukoil Baltija“ per 5 dienas nuo šio nutarimo rezoliucinės dalies 2.1 ir 2.2 punktuose numatytų baudų sumokėjimo ir rezoliucinės dalies 3 punkte nustatytų įpareigojimų įvykdymo pranešti apie tai Konkurencijos tarybai bei pateikti tai patvirtinančius įrodymus.

Nutarimas per 20 dienų nuo jo paskelbimo Konkurencijos tarybos interneto svetainėje *www.kt.gov.lt* dienos gali būti skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui. Skundo padavimas nesustabdo Konkurencijos tarybos nutarimo vykdymo.

Vadovaujantis Konkurencijos įstatymo 39 straipsniu, paskirta pinigine bauda per tris mėnesius nuo nutarimo paskelbimo Konkurencijos tarybos interneto svetainėje *www.kt.gov.lt* dienos turi būti sumokėta į biudžeto pajamų surenkamąją sąskaitą LT24 7300 0101 1239 4300 (įmokos kodas 6920, lėšų gavėjas – Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, juridinio asmens kodas – 188659752).

Pirmininkas

Šarūnas Keserauskas